

Stageverslag

RTL Nieuws

17 maart tot en met 13 juni 2008

Naam: Gertjan Vis
Studentnummer: 2079972
E-mail: J.Vis@student.fontys.nl
Praktijkbegeleider: Suzanne Aalders
Docentbegeleider: Joop Fleuren

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Hoofdstuk 1 – RTL Nieuws	4
1.1 - Wat is RTL Nieuws?.....	4
1.2 - Kenmerken van de uitzending	4
1.3 - Doelgroep en onderwerpkeuze	5
1.4 - RTL Nieuws in stukken gehakt.....	5
1.5 - Communicatie en overleg	12
1.6 - Werkzaamheden tijdens de stage	13
1.7 - Dieptepunten.....	20
1.8 - Hoogtepunten.....	20
1.9 - Beoordeling van mijn werkzaamheden.....	21
1.10 - Leerproces journalistiek voor televisie	21
1.11 - Journalistiekethische kwesties	22
1.12 - Beoordeling van de stageplek	22
1.13 - Aanbevelingen voor stageplek of school	23
Hoofdstuk 2 – Doelstellingen.....	24
2.1 - Persoonlijk Stagedoelstellingen	24
2.2 - Stagedoelstellingen vanuit de Fontys Hogeschool voor Journalistiek	27
2.3 - Competenties waar ik aan werk tijdens de stage.....	29
2.4 - Stagedoelstellingen vanuit RTL Nieuws.....	31
2.5 - Groeiproces	32
Hoofdstuk 3 – Analyse	34
3.1 - Plaats binnen de omroepwereld	34
3.2 - Doelgroep	36
3.3 - Toekomst	36

Inleiding

Vastbesloten was ik voor mijn stage. Een duidelijk doel, maar of het lukt om daar te komen? Het belang van een tweede stage wordt er op school ingepeperd. Het is de laatste stage in de opleiding aan de Fontys Hogeschool voor Journalistiek in Tilburg. Een stage die je volgt bij het medium waarin je afstudeert. Belangrijk, hier ga je veel leren, dit is de praktijk waarin je later werkt. Je legt contacten, bouwt aan je netwerk en ontmoet ervaren mensen.

Ik zit in mijn derde jaar, dit jaar koos ik voor televisie. Daar wil ik in verder, beeld vind ik mooi, televisie is een snel medium met een groot bereik. Joop Fleuren, Willem Reiger, John Leenaarts, Johan van den Bergh, Gie Meeuwis, Jan van den Heuvel en Cees Muit gaven het onderwijs, van hen kreeg ik de basis. Nu de praktijk nog, waar wil ik naartoe? Voor mij is het duidelijk: een landelijk televisieprogramma. Regionaal kan ik misschien meer doen, op pad als verslaggever. Maar een landelijk medium is het echte werk, daar zitten professionals. Televisie waar geld in wordt geïnvesteerd. Mijn interesse ligt bij het nieuws. Dan is de keuze nog niet gemaakt, we kennen het NOS Journaal en het RTL Nieuws. Dé nieuwsbrengende programma's in Nederland. Thuis kijken we altijd naar het NOS Journaal, ik ben niet anders gewend. RTL kijk ik sporadisch en *Goede Tijden, Slechte Tijden* volg ik niet. De stageplek bij RTL Nieuws schijnt goed te zijn, afwisselend en leerzaam. Plus dat RTL Nieuws een bepaalde uitstraling heeft, het brutale broertje van de NOS. Fris, dynamisch, aansprekend. Ik heb gekozen, gesolliciteerd en werd aangenomen voor de stage. Nooit een seconde spijt van gehad. Fijne stageplek; leerzaam en afwisselend qua werk. Collega's die het niet erg vinden om je wat te leren, al ben je de stagiair. Alles kan, als je maar laat zien dat je wilt leren en dan volgt het vertrouwen gauw genoeg.

Hierbij een dank aan de collega's, chefs, presentatoren, eindredacteuren en iedereen die maar rondloopt bij RTL Nieuws. Speciale vermelding voor een prima stagebegeleider: Suzanne Aalders. En de begeleider vanuit de FHH: Joop Fleuren.

Dit is het verslag van drie maanden RTL Nieuws, bekeken door de ogen van een stagiair.

Gertjan Vis, 19-06-2008

Hoofdstuk 1 – RTL Nieuws

1.1 - Wat is RTL Nieuws?

RTL Nieuws is een televisienieuwsprogramma. Dat klinkt heel kort door de bocht, maar dat is de essentie. De redactie van RTL Nieuws maakt elke dag meerdere uitzendingen, waarvan het Half Acht Nieuws het paradepaardje is. Verder is er een uitzending om 16.00 uur, 18.00 uur en het Late Nieuws. In de ochtenduren is er het Ontbijtnieuws.

Overdag wordt RTL Z uitgezonden, elk uur kent dit programma een nieuwsblok, met een apart gedeelte economisch nieuws. Om 18.15 uur wordt Editie NL uitgezonden. Een luchtiger nieuwsprogramma met aansprekende onderwerpen. Ik noem RTL Z en Editie NL ook, omdat deze twee redacties op dezelfde afdelingsvloer zitten als het Nieuws. RTL Z is een aparte redactie, maar nauw verbonden met het Nieuws. Items worden uitgewisseld en de redactie van Nieuws regelt regelmatig iets voor RTL Z. Editie NL staat er wat verder vanaf, maar tijdens mijn laatste drie weken op de Haagse redactie heb ik regelmatig een quote gehaald voor de uitzending van Editie NL. Ook wordt er gekeken naar de onderlinge onderwerpen en als het nodig is wordt dit op elkaar afgestemd. Kortom, de programma's hebben met elkaar te maken, maar uiteindelijk is mijn stageverlenende redactie het RTL Nieuws.

RTL Nieuws behoort, samen met het NOS Journaal, tot de top van journalistieke nieuwsuitzendingen op televisie. Men kan van mening verschillen over welke van de twee nieuwsprogramma's het beste is, maar het is een feit dat ze allebei tot de crème de la crème van het Nederlandse televisienieuws behoren.

RTL Nieuws profileert zich als het brutalere broertje van het NOS Journaal. Het Nieuws durft meer en is eigenzinniger. Scherpe onderwerpen en invalshoeken zie je sneller bij RTL, dan bij de collega's van het NOS Journaal. Ze onderscheiden zich door lef en brutaliteit en durven best met een onderwerp concluderend te zijn of de confrontatie op te zoeken. Concluderend is bijvoorbeeld parlementair verslaggever Frits Wester, als hij vanaf de Haagse redactie het nieuws duidt. Zijn mening is vaak scherp gekruid en is soms confronterend voor kijkers en politici. Hetzelfde gebeurt tijdens een live-kruisgesprek, als de verslaggever de impact van het nieuws voor de kijker en omgeving neerzet.

1.2 - Kenmerken van de uitzending

De uitzending van RTL Nieuws kenmerkt zich door dynamiek. Dat begint al bij de presentatie. Om half acht is er duo-presentatie. Roelof Hemmen en Mariëlle Tweebeeke of Rick Nieman en Susanne Bosman. Deze vorm van presenteren geeft volgens mij meer *swing* aan de uitzending. Onderwerpen worden om en om door presentatoren gelezen, dat is afwisselend. Verder is beeld belangrijk. Het RTL Nieuws kijkt goed naar grafische mogelijkheden in de uitzending. Afwisseling is belangrijk, de kijker moet geboeid blijven. Informatie wordt bijvoorbeeld ook gepresenteerd door een PIS of een VIS. Dit houdt in dat een verslaggever of presentator in de studio voor een scherm informatie presenteert.

Qua onderwerpkeuze wil het Nieuws meer aandacht geven aan binnenlands nieuws en dan vooral eigen onderwerpen. Dus niet het bekende agendawerk en gebeurtenissen die ver van te voren bekend zijn, maar nieuws dat ontstaat uit eigen verbazing of oplettendheid. RTL streeft er naar om eigengereid te zijn, om geen nieuws te brengen volgens de heersende opvattingen. Maar op een originele en frisse manier.

1.3 - Doelgroep en onderwerpkeuze

De doelgroep van RTL Nieuws wordt 'de boodschappers' genoemd. Dat zijn mensen tussen 20 - 49 jaar, de kooplustige consumenten. Voor de redacteurs is de doelgroep belangrijk voor het maken van journalistieke keuzes en leidend voor onderwerpkeuze. Redacteurs houden in het achterhoofd: *wil ik het zien? Willen vrienden en familie dit zien? Wat betekent dit verhaal voor de kijker? Waarom is het belangrijk? Hoe vertel ik het, hoe maak ik het boeiend?*

De missie van RTL Nieuws is: mensen snel, scherp, toegankelijk, onafhankelijk en betrouwbaar informeren. Het nieuws wordt gemaakt voor de doelgroep, het is belangrijk dat de boodschappers kijken en nóg belangrijker; blijven kijken. Uitzendingen moeten *boeiend* en *belangrijk* zijn voor de kijker, deze woorden heb ik tijdens mijn stageperiode een aantal keer gehoord. Ze worden gebruikt als geheugensteuntje voor de redacteurs. Hier moeten ze aan denken, elke dag weer. Hoe maak ik het nieuws *boeiend* en *belangrijk* voor de kijkers?

1.4 - RTL Nieuws in stukken gehakt

RTL Nieuws komt niet tot stand door het werk van één grote redactie. Nee, vele deelredacties leveren een bijdrage. Het is belangrijk om het werk goed af te stemmen onderling, hiervoor is samenwerking belangrijk. Elke redactie moet zich bewust zijn van de uit te voeren taken. Hier volgt een beschrijving van de verschillende deelredacties en onderdelen van RTL Nieuws.

RTL Nieuws

De redactie zetelt in het gebouw van RTL Nederland op het Mediapark in Hilversum. Daarnaast is er een redactie in Den Haag, op het Plein, vlakbij de Tweede Kamer. Daar zit de parlementaire redactie. In vergelijking met Hilversum zitten er weinig mensen, maar het is een redactie die onafhankelijk functioneert op een specifiek journalistiek gebied.

Eindredactie

De eindredactie telt elke dag twee personen. Een eindredacteur doet de uitzending van 16.00 uur en Half Acht, een ander zorgt voor de uitzending van 18.00 uur en het Late Nieuws. De eerste eindredacteur is voor 09.00 uur op de redactie, omdat hij of zij in de ochtend vergadert over de onderwerpen van die dag. De Half Acht uitzending is de belangrijkste uitzending, daar wordt de gehele dag aan gewerkt. De andere eindredacteur is er 's middags.

Eindredacteuren kijken naar de inhoud van de nieuwsuitzendingen. Zij beslissen welke onderwerpen het halen en welke niet, zij zijn het journalistieke hart van de redactie, hier maken ze de keuzes.

Binnenlandredactie

De binnenlandredactie bestaat uit een aantal deelredacties. Ten eerste is daar de nieuwsdienst en daarnaast is er de Nieuwsresearch. Dat is een vrij nieuwe redactie, die is ontstaan bij het samengaan van de Planningsredactie en de Researchredactie begin 2008.

Nieuwsdienst

Hier volgen ze het nieuws van de dag. De redacteuren kijken wat in ochtend- en middagbladen staat en zoeken de interessante onderwerpen uit. Deze redactie reageert direct op actueel nieuws. Gebeurt er iets onverwachts, een grote brand of andere gebeurtenis? Dat wordt hier uitgezocht.

De werkdag begint vroeg, met kranten lezen en radio luisteren. Verslaggevers worden vanaf deze redactie aangestuurd. De nieuwsdienst vergaart informatie en maakt afspraken. Zij zijn de basis, het allesziende orgaan van de redactie.

Planning & Research (Nieuwsresearch)

Deze redactie is de plek voor planners en researchers. Chef André Tak (winnaar van De Tegel in 2008, voor Zembla-uitzending *Het Clusterbomgevoel*) leidt. Deze redactie heeft een belangrijke taak: ze geeft de *eigen agenda* van RTL Nieuws vorm. Hier wordt gezorgd voor de *follow-up*, eigen onderzoek en eigen ideeën voor de komende dagen. De ANP-agenda wordt bijgehouden, net als andere persberichten en oproepen die binnenkomen via e-mail, telefoon, post, fax, etc. Primair zorgt de redactie ervoor dat onderwerpen voor de komende dagen al zijn uitgezet en voorbereid. Met de gemaakte sheet moet de verslaggever op pad kunnen. Alle informatie staat erin en de afspraken zijn gemaakt. RTL Nieuws wil gewoonweg niet elke dag met een leeg bord beginnen.

Tussen de planners en de researchers zit nog enig verschil, al zitten ze aan één redactie-eiland. De researchers zijn de echte gravers, zij brengen nieuws wat geen ander medium heeft. Zij komen met ideeën en onderwerpen, waar enig werk aan zit. De researchers hebben eigen verslaggevers en maken eigen verhalen. Voorbeeld: item over de hoge beloningen van interim-managers, uitgezonden op donderdag 19 juni 2008. Dit verhaal werd gretig opgepakt door andere media.

Buitenlandredactie/verwerking

De buitenlandredactie produceert zelf items, de redacteuren worden ook wel verwerkers genoemd. Ze verwerken binnenkomende *feeds* tot bruikbare onderwerpen voor het Nieuws. Of ze maken onderwerpen van archiefbeeld of beeld dat is gedraaid door een zelfstandige cameraploeg.

Deze redactie is afhankelijk van buitenlandse persbureaus, zoals Reuters en AP. Ook werken ze met Enex (een Europese beelduitwisseling), Sky en CNN. Ook eigen ideeën zijn de basis voor een item. De

redacteuren van deze redactie schrijven tekst, spotten beeld en monteren dit samen met een editor tot een item voor het nieuws.

Verder zorgt een redacteur van deze redactie voor de *headlines*, *cold start* en *cascade*. De headlines komen aan het begin van de nieuwsuitzending, dan worden de belangrijkste onderwerpen getoond. De cold start is een korte quote van iemand uit een van de eerste items in de uitzending. De cascade is halverwege de uitzending, dan wordt een onderwerp wat later in het nieuws komt aangekondigd.

Verder wordt vanaf deze redactie sturing gegeven aan de correspondenten in het buitenland. Vrijwel dagelijks heeft de buitenlandredactie contact met de correspondenten. Deze maken zelfstandig items in het buitenland over allerhande onderwerpen.

Haagse redactie

De parlementaire redactie. Een eigengereide redactie met een eigen agenda, montageset, studio, editor, archief en cameraman. De cameraman of vrouw is de gehele dag aanwezig op de redactie, zodat een verslaggever direct op pad kan. Dan hoeft er via de afdeling productie geen cameraploeg te worden aangevraagd. Snelheid is hier geboden, soms moet er direct worden gereageerd. De politieke verslaggeving kan onvoorspelbaar en explosief zijn. Het is hectisch. Plannen is er hier vrijwel niet bij.

Deze redactie is niet nieuwsvolgend, maar wil nieuwssettend zijn. De verslaggevers op deze redactie hebben allen een eigen onderwerpenportefeuille en een eigen partij-(en) om in de gaten te houden. Zelf hebben ze allemaal goede contacten in de politieke wereld. Het opbouwen van deze contacten en wederzijds vertrouwen kweken, kost tijd. Het duurt minstens een jaar om in te burgeren in het Haagse wereldje. Want dat is het wel, een wereldje apart. Het is niet groot, gezichten zijn al gauw herkenbaar. De mensen moeten je leren kennen en weten wat ze aan je hebben. Pas dan worden er zaken aan je toevertrouwd. Het is een kwestie van geven en nemen. Men kan jou iets toevertrouwen, maar dan moet je er ook discreet mee omspringen. Als je een betrouwbare, gedegen reputatie hebt is het makkelijker om nieuws te maken.

Het werk op de Haagse redactie bestaat uit netwerken. Dat kan ook gebeuren bij een lunch, borrel of kop koffie met woordvoerders en *personal assistants* van politici. 's Avonds eet de redactie in de sociëteit van Nieuwspoort. Dit is een plek waar ook veel mensen uit het wereldje samenkomen. Hier is het gemakkelijk en informeel om contacten op te doen. Hier geldt wel de Nieuwspoortcode, dat betekent dat hetgeen je hoort binnen de muren van de sociëteit, niet zomaar in de openbaarheid wordt gebracht.

De mensen die op deze redactie werken zijn eigenlijk redacteur en verslaggever in één. Zelf houden ze hun eigen agenda, partij en politieke portefeuille bij. Dat moet secuur gebeuren. Ze bereiden zelf hun onderwerpen voor en werken het als verslaggever ook zelf uit. Op dinsdag is er het wekelijkse gesprek met Wouter Bos voor RTL Z. De minister van Financiën komt daarvoor naar de Haagse studio. Ook worden verslaggevers van deze redactie ingezet om quotes te halen bij politici voor de uitzending van Editie NL, RTL Z of het Nieuws.

De chef van de redactie is Kees Berghuis. Een voor het publiek bekend politiek verslaggever is Frits Wester. Verder werken daar politieke verslaggevers Jos Heymans, Bastiaan Hetebrij, Roel Geeraedts, Lotte Ragut, Marc de Jong en Helma Huizinga.

Hoofdredactie

De hoofdredactie van RTL Nieuws bestaat uit drie mensen. Hoofdredacteur Harm Taselaar, adjunct-hoofdredacteur Marc Schreuder en adjunct-hoofdredacteur Pieter Klein. De hoofdredacteurs vergaderen mee met de redactie, denken mee over het nieuws en hoe dit gebracht moet worden. Verder bewaken ze de inhoud en het concept van RTL Nieuws en kijkt de hoofdredactie naar de toekomst en de koers van het programma. De hoofdredactie is verantwoordelijk voor de inhoud van de nieuwsberichtgeving en geeft de daadwerkelijke leiding aan de nieuwsredacties. In het redactiestatuut is vastgelegd dat de hoofdredactie deel uitmaakt van de redactie.

De presentatoren

Elke dag zijn er twee presentatoren voor het RTL Nieuws. Tijdens de uitzendingen van 16.00 uur, 18.00 uur en bij het Late Nieuws is er één presentator/presentatrice. Om Half Acht is er een duo-presentatie. De presentatoren zitten aan het eiland van de eindredacteurs en denken actief mee over de inhoud van de nieuwsuitzending. Ze zitten dicht op het vuur, bij de eindredacteurs, het journalistieke hart van de redactie. Hierdoor hebben ze de gehele dag overzicht over de keuzes die gemaakt worden en de inhoud van de nieuwsuitzending. Ze lezen en herschrijven de teksten van de redacteurs. Ze denken na over de inhoud van de live kruisgesprekken en de focus van het nieuws. Presentatoren bij RTL Nieuws zijn Rick Nieman, Roelof Hemmen, Suzanne Bosman en Mariëlle Tweebeke. In het weekend of als invallers ook Antoin Peeters of Margreet Spijker.

Verslaggevers en correspondenten

Wat is een nieuwsredactie zonder verslaggevers? Onderwerpen zijn uitgedacht en afspraken zijn gemaakt, maar uiteindelijk moet er toch iemand naartoe om daadwerkelijk verslag te doen.

De verslaggever geeft aan een voorbereid verhaal vaak zijn eigen tintje of draai. Iedere verslaggever heeft een eigen werkwijze en een bepaalde toon in het verslag. Verslaggevers van RTL Nieuws zijn stuk voor stuk professioneel en allround. Wel is elke verslaggever weer ergens heel goed in, of heeft een specifiek onderwerp wat hij of zij volgt. Sommige verslaggevers zijn goed in emotioneel zware of juist luchtige onderwerpen. En zo zijn er ook weer verslaggevers die heel goed zijn in het harde nieuws. Verslaggevers maken vaak lange dagen, moeten tegen stress kunnen en snel en secuur werken. Soms komen ze laat terug van een onderwerp, vers uit de file, en dan moet het verslag toch klaar zijn voor de uitzending van half acht.

Als het nodig is worden verslaggevers ook direct naar het buitenland gevlogen om verslag te doen van bepaalde gebeurtenissen. Als er een ramp of groot nieuwsfeit zich voordoet, is het belangrijk om ter plekke verslag te doen. Voor de kijker geeft dat een attent beeld en het gevoel van erbij zijn. Daarnaast kun

je als verslaggever ter plekke verhalen maken die je anders nooit kunt zien of maken. Ik vind het een toevoeging. Toen ik stage liep gebeurde het een aantal keer. Rik Konijnenbelt ging naar Thailand om verslag te doen van de ramp in Birma. Dit heeft enkele mooie verhalen opgeleverd. Ook ging Konijnenbelt naar Amstetten in Oostenrijk om verslag te doen van de gebeurtenissen rond Fritzl. Tijdens het Europees kampioenschap voetbal zijn Bart Hettema en Marcel Maijer in Zwitserland en Oostenrijk om verslag te doen van de gebeurtenissen rond Oranje.

Verslaggevers van RTL Nieuws zijn onder andere Jeroen Wetzels, Rik Konijnenbelt, Sandra Schuurhof, Vivian Boon, Jaap van Deurzen, Antoin Peeters, Hans Schutte, Michel Philippa, Bart Hettema, Betty Glas en Marcel Maijer.

Uiteraard heeft RTL Nieuws ook mensen in het buitenland. Deze correspondenten doen verslag van de gebeurtenissen in hun land of regio. Ze komen vaak zelf met een mooi verhaal, dit hoeft niet altijd hard nieuws te zijn, maar kan ook een bijzonder verhaal zijn uit het land. Zij geven een eigen swing aan de uitzending van het RTL Nieuws. Correspondenten zijn onder andere Erik Mouthaan, Conny Mus, Jeroen Akkermans, Nina Jurna, Marije Vlaskamp, Pauline Valkenet. Een bekend oud-verslaggever is bijvoorbeeld Max Westerman.

Graphics

De afdeling Graphics zorgt voor de grafische ondersteuning van het nieuws. Hier kunnen de verslaggevers en de verwerkers van de buitenlandredactie een animatie, kaartje, *graphic*, etc. aanvragen. De graphic kan dan verwerkt worden in het nieuwsitem. Ook kun je een graphic laten maken als stilstaande afbeelding (een *still*). Deze kan getoond worden als de presentator de pr-tekst voorleest.

Het is wel goed om tijdig te overleggen en te inventariseren wat de mogelijkheden zijn met de mensen van de afdeling. Ze zijn creatief en kunnen wellicht een idee bedenken om cijfers of informatie leuk, mooi of creatief te presenteren.

Editors

Dit is een belangrijke afdeling van RTL Nieuws. Men werkt nog niet op alle terreinen digitaal, maar met video beta. In de toekomst gaat het RTL Nieuws over op het montageprogramma Avid. De editors zijn nu nog belangrijk, zij zijn de technische schakel tussen het ruwe verslag van de verslaggever en het nieuwsitem in de uitzending.

Op aanwijzing van de verwerker/verslaggever zetten de editors de beta's in elkaar. Soms hebben ze een aandeel in beeld- en geluidskeuze. Met een frisse, neutrale blik kunnen ze de koers van een item nog iets wijzigen. Shots kunnen bijvoorbeeld niet goed uitkomen qua lengte, of een ander beeld past net wat beter. Zo kan een door een verwerker of verslaggever in gedachten gemaakte montage er in de praktijk anders uit zien. Een goede editor is daarnaast een soort van klankbord en ziet mogelijkheden die een verslaggever/verwerker in de haast niet ziet. Als een verslaggever terug is van een klus is het soms goed om een buitenstaander nuchter naar de shots te laten kijken. Een editor moet snel kunnen werken en tegen stress kunnen. Soms is een montage slechts een paar minuten voor de uitzending klaar.

Intertext/De Stem

Internet en teletekst vallen onder de noemer Intertext. Deze redactie is belangrijk. Het laatste nieuws kan direct op internet worden geplaatst en dat is de laatste jaren belangrijker geworden. De uitzendingen en de losse nieuwsvideo's worden snel na de televisie-uitzending op de website geplaatst. Ook zijn hier polls, het laatste nieuws, dossiers en ingezonden materiaal van kijkers terug te vinden. Vaak wordt ook in de nieuwsuitzending verwezen naar de website. Dat gebeurt door middel van een *uitlui*. Zo wordt Intertext meer betrokken bij het journalistieke proces.

Daarnaast huisvest deze redactie *De Stem*. Dat klinkt mythisch, maar het gaat om een aantal vaste mensen dat altijd de video's waar geen verslaggever verantwoordelijk voor is, inspreekt. Zij hebben een stem die goedgekeurd is door de hoofdredactie om onderwerpen in te spreken.

Productie

De productie is een belangrijk onderdeel van RTL Nieuws. Deze redactie regelt de cameraploeg, koerier en allerhande faciliteiten en benodigdheden die nodig zijn voor het maken en produceren van RTL Nieuws. De productie van RTL Nieuws moet altijd doorgaan en dat betekent ook dat de faciliteiten op de juiste tijd op de goede plek moeten zijn, zodat de verslaggever niet zonder cameraploeg staat.

Als je een cameraploeg nodig hebt, moet je dat op deze redactie regelen. De mensen van de nieuwsresearch komen voor hun voorgeproduceerde items hier voor de betreffende dag een cameraploeg regelen. Ook de binnenlandredactie regelt hier voor het nieuws van de dag een cameraploeg of andere faciliteiten. Deze redactie regelt verder taxi's, hotels, vliegtickets etc. Als een verslaggever met een cameraploeg naar het buitenland moet, wordt dat hier tot in de puntjes verzorgd. Ook wordt hier beeld aangekocht van of verkocht aan andere omroepen.

Regie

Aan het regie-eiland zitten mensen met verschillende functies. Zo is er de regisseur die de regie van de uitzending in handen heeft (camerakeuze). Maar ook zitten hier de mensen die verantwoordelijk zijn voor het licht en geluid. Ook worden de naamtitels hier gemaakt en tijdens de uitzending worden deze handmatig aan- en uitgezet. Belangrijk is ook diegene die ervoor zorgt dat alle beta's (items op band) aanwezig zijn. Deze persoon zorgt er in de uitzending voor dat de tape op het juiste moment gaat lopen, op de juiste tijdcode en dat deze ook weer op tijd stopt.

RTL Z

RTL Z is een aparte redactie die overdag een programma maakt. De redacteuren werken met het montageprogramma Avid. Elk uur is er een nieuwe nieuwsuitzending en dat is snel werken. Het economische blok is belangrijk, de zender is vooral bedoeld voor businessnieuws, de beurs en andere economische nieuwtjes, maar dus ook de andere nieuwsgebeurtenissen van de dag. Sommige nieuwsitems van RTL Z worden gebruikt voor de uitzending van RTL Nieuws.

Economie

De economische redactie van RTL Nieuws werkt ook voor RTL Z. Overdag produceren ze items voor RTL Z, maar daarnaast natuurlijk ook voor het nieuws. Ze hebben eigen verslaggevers die het economische nieuws verslaan. Het is een gespecialiseerde redactie. De redacteuren op deze redactie hebben kennis van specifieke economische onderwerpen.

Archief

Voor archiefbeeld kun je hier terecht. Vooral de verwerkende redactie heeft hiermee te maken. Deze redactie beheert het archief en zorgt ervoor dat de redacteuren het juiste beeld krijgen. Ook zorgt deze redactie ervoor dat uitzendingen worden opgenomen en gearhiveerd. Redacteuren kunnen zelf in een zoekstelsel naar onderwerpen en beelden zoeken. Daarna kunnen ze bij het archief aangeven welke banden ze nodig hebben.

Vertaling

Als verwerkende redacteur of verslaggever heb je te maken met deze afdeling. Als er een quote in je item komt die vertaald moet worden, moet je tijdig je quote aanleveren. Deze afdeling zorgt ervoor dat de quote vertaald wordt en dat er ondertiteling op de juiste tijdcode wordt gezet. Het is gemakkelijk als het om een gangbare taal gaat, maar het komt ook voor dat er een tolk wordt gebeld om de quote te vertalen, dan kost het meer tijd. Ze leveren ondertiteling aan op diskette, deze kan worden ingeladen tijdens de montage.

Taperoom

In de taperoom komen de buitenlandse *feeds* binnen, ook heeft deze afdeling een rechtstreekse verbinding met de Haagse redactie. Verder komen hier de beelden binnen die gestraald worden uit mobiele montagewagens met schotel, de zogenoemde SNG's (Satellite News Gathering). De mensen op deze redactie zorgen dat de verbinding gelegd wordt en dat de montages uit Den Haag of SNG op een band komen te staan, zodat deze gebruikt kunnen worden in de uitzending.

De buitenlandse *feeds* worden hier ook op band gezet. Als de band vol is zet deze redactie ze in een kast, waar de verwerkers de juiste banden weer kunnen vinden.

Het Weer

Dit is een apart onderdeel. Altijd aan het einde van het Nieuws kort en dan na de reclame een langer weerblok. Hier heb je als nieuwsredactie niet veel mee te maken. Eventueel krijg je er advies. Ik had een keer een item over bosbranden op Kreta. Toen gaf deze redactie advies over de weeromstandigheden op Kreta, er was een verband met de bosbranden.

Redactieraad

De redactieraad is een raad die bestaat uit zeven gekozen leden. Elke twee jaar worden de leden voor deze raad gekozen, zittende leden zijn herbenoembaar. De redactieraad voert overleg met de hoofdredactie. In het redactiestatuut staat vastgelegd dat er minstens zes keer per jaar overleg is met de hoofdredactie over het gevoerde beleid, zoals het handhaven van redactionele beginselen, personeelsbeleid, persoonlijke verantwoordelijkheid en redactiebudget. De uitkomst van dit overleg wordt bekend gemaakt aan de medewerkers van RTL Nieuws. In het statuut staat wel dat de hoofdredacteur in uitzonderlijke gevallen de redactieraad om geheimhouding kan verzoeken. De redactieraad is een belangrijk onderdeel in de communicatie- en overlegprocessen die op de redactie spelen.

1.5 - Communicatie en overleg

Voordat een nieuwsuitzending de lucht ingaat, is er heel wat overleg aan vooraf gegaan. Elke dag is om 09.00 uur de ochtendvergadering. Dan wordt er gekeken wat er die dag gaat gebeuren. Onderwerpen uit de ochtendkranten of radio worden besproken. Er wordt beslist welke onderwerpen geschikt zijn om verder uit te zoeken. Dan is er om 11.30 uur planningsvergadering, de planners kijken dan met een hoofdredacteur en de chefs van andere redacties naar de komende dagen. Wat staat er te gebeuren? Bij deze vergadering wordt gekeken wat er gedaan moet worden met een onderwerp, welke invalshoek kunnen we kiezen, wat moeten we verder uitzoeken? Om 13.30 uur is de middagvergadering. Hier wordt teruggeblikt op de uitzending van de dag daarvoor en wordt er gekeken naar de dag van vandaag. Alle drie de vergaderingen worden bijgewoond door iemand van de hoofdredactie, de eindredactie en de chefs en/of redacteurs van verschillende redacties.

Naast deze officiële vergadermomenten wordt er de gehele dag door overlegd. Redacteurs overleggen met hun directe chef over de nieuwsonderwerpen van de dag. Chefs en de redacteurs overleggen weer met de eindredactie. De eindredactie bepaalt de inhoud van de nieuwsuitzending, willen ze het onderwerp hebben? De binnenlandredactie houdt de eindredactie, voor zover ze dat zelf niet doet, voortdurend op de hoogte van de laatste ontwikkelingen. Ook de buitenlandredactie communiceert zo met de eindredactie.

Als ik op de buitenlandredactie in de *feeds* een mooi verhaal zag langskomen, ging ik langs de eindredacteur om te communiceren. Wat denk je ervan, past het in de uitzending, zal ik het maken? Op de binnenlandredactie werkt het net zo. Als er een tip binnenkomt, of je bent bezig met het uitzoeken van een verhaal uit de ochtendkranten houdt je de chef op de hoogte van wat eruit komt. De chef en de redacteur communiceren met de eindredactie, zodat diegene weet of hij kan rekenen op het verhaal.

In de ochtend belt de chef van de binnenlandredactie met de chef van de Haagse redactie, om te kijken welke onderwerpen er die dag uit Den Haag komen. Verder overlegt Hilversum met Den Haag of er wellicht nog een quote moet worden gehaald van een politicus voor een binnenlands onderwerp.

De planningsredactie werkt voor de komende dagen. Als er ideeën of planningsonderwerpen opkomen wordt er gecommuniceerd met de chef en de eindredactie. Het onderwerp wordt besproken op de

planningsvergadering. Wat kunnen we ermee en wat willen we zien? Het communicatieproces op een nieuwsredactie is een creatief proces, samen komen mensen tot meer en creatievere ideeën.

Ook is er elke dag contact tussen eindredactie en binnenlandredactie met verslaggevers die onderweg zijn voor een verhaal. De binnenlandredactie maakt afspraken en zoekt zaken uit, stuurt als het ware de verslaggever aan, fungeert als thuisfront. Maar als bijvoorbeeld een verslaggever live gaat van locatie, redactie of Den Haag, dan wordt er overleg gepleegd voor de uitzending door de betreffende verslaggever met presentatoren en eindredactie. Wat gaan we vragen, welke richting gaan we vragen? Welke antwoorden ga je geven? Hoe lang heb je nodig, etc.? De eindredactie bepaald hoe de uitzending er uit gaat zien. Zijn er kruisgesprekken, een PIS of VIS? In welke volgorde komen de onderwerpen?

Het is noodzakelijk om als redactie en eindredactie goed te overleggen met de redactie Intertext, zodat het laatste nieuws gelijk op internet wordt geplaatst. Op de politieke redactie merkte ik dat hier scherp op gelet wordt. Zodra ze een mooi nieuwsonderwerp hebben, bellen ze Intertext. Ook kunnen er documenten en dergelijke op internet worden geplaatst, zodat de kijker zaken rustig kan nalezen. In een uitzending wordt er dan een zogenoemde uitlui gedaan. Dat is een aankondiging van een presentator na een beta, dat er meer informatie over het onderwerp te vinden is op de website van RTL Nieuws.

1.6 - Werkzaamheden tijdens de stage

Binnenlandredactie (Planning):

Mijn stageperiode begon ik op de binnenlandredactie, op de Planning, onderdeel van de redactie Nieuwsresearch. Hier begon mijn werkdag om 09.30 uur en die eindigde om ongeveer 18.00 uur. Op deze redactie zocht ik onderwerpen uit voor de komende dagen. De planningsredactie verzorgt de agenda van RTL Nieuws. Agendaonderwerpen, eigen onderzoek en ideeën worden hier uitgezocht. Ik zat drie weken op deze redactie en ik heb enkele onderwerpen geproduceerd. Ik heb sheets gemaakt met afspraken en informatie, zodat de verslaggever zonder problemen op pad kan.

Het is niet zo dat ik elke dag een verhaal produceerde. Het is toch wennen aan het begin van de stage en ook is het afhankelijk van de hoeveelheid werk die er voorhanden is. Veel onderwerpen die je nabelt lopen op niets uit. Het is veel uitzoekwerk van potentiële onderwerpen. Bellen en informatie vergaren, creatief nadenken over invalshoeken en bedenken welke personen je gaat benaderen. Ik vond het een prima redactie om mijn stage te beginnen.

Toen ik op deze redactie zat kwam de film van Wilders uit, een nieuwsonderwerp waar de media lang naar uitkeek. Het was een vreemde dag, al in de middag was het bekend dat er iets zou komen en toen besloot ik om langer te blijven, totdat de film zou komen. Als planningsredactie kun je niet veel toevoegen, dan gebeurt het allemaal op de nieuwsdienst. Wel kun je als redacteur goed opletten. Zo had ik als eerste de film van Wilders gevonden op Liveleak. Dat was een goed moment. Ook zag ik die avond op de P2000 dat er een brief rond werd gestuurd naar verschillende gemeenten. Het is interessant om een grote nieuwsredactie gedreven bezig te zien. Die avond kwam er ook een extra uitzending van het RTL Nieuws omtrent de film.

Sheets die ik hier heb gemaakt zijn onder andere:

- *Strandopruimactie doet Nederland aan*, gemaakt door verslaggever Michel Philippa
- *Wilde staking leraren*, gemaakt door verslaggever Jeroen Wetzels
- *Veenhuizen beschermd dorpsgezicht*, gemaakt door verslaggever Hans Schutte.

Binnenlandredactie (Nieuwsdienst)

De nieuwsdienst is de redactie die het nieuws van de dag verzorgt. Op deze redactie diende ik twee weken. Ik moest om 09.00 uur beginnen, maar dan begint ook precies de ochtendvergadering. Daarom was ik er altijd om 08.30, dan kon ik de ochtendkranten bekijken en bij eventuele vertraging met de trein hoefde ik dan niet halverwege de ochtendvergadering binnen te komen. De dag eindigde rond 17.30 uur.

Helaas zat ik in een *nieuwsluwe* periode, het was niet heel druk. Op deze redactie is het hollen of stilstaan. Als er wat gebeurt is het hard werken geblazen, maar het kan ook heel rustig zijn. Dan kijk je de mailbox na, of zoek je eigen onderwerpen uit.

Na de ochtendvergadering worden de onderwerpen verdeeld onder de redacteurs om uitgezocht te worden. Het gaat hier om de onderwerpen die dezelfde ochtend in de kranten staan, of op de radio zijn. De redacteurs gaan dan kijken of het nieuwsfeit leuk genoeg is voor de uitzending en wat mensen willen zeggen over het onderwerp. Dit is het uitzoekgedeelte. De redacteurs kijken of er een verhaal inzit. Het verhaal moet het liefst net even gekanteld zijn ten opzichte van het verhaal uit de krant. De redacteurs maken afspraken met sprekers als het onderwerp interessant genoeg is en de verslaggever kan op pad.

Op deze redactie komen tips binnen van tipgevers. Dat zijn mensen die heel de dag de P2000 bekijken, of het zijn tips van cameraploegen in het land. Zij zijn er vaak snel bij en draaien dan beelden. Soms worden deze beelden aangekocht. Tips over branden en ongelukken moeten snel door een redacteur worden uitgezocht. Is het groot, zijn er mensen in gevaar, etc.? Hier is snelle communicatie geboden met de chef en eindredactie. Als het een grotere ramp is gaat de verslaggever direct op pad. De redacteurs werken dan koortsachtig aan het maken van afspraken en het vergaren van informatie. Al bellende wordt de verslaggever op de hoogte gehouden van de laatste ontwikkelingen.

Ik had een keer een onderwerp over branden in Beverwijk. Daar ging een verslaggever naartoe, terwijl ik nog geen afspraak op papier had. Dan voel je als redacteur een grote verantwoordelijkheid en ook spanning. De verslaggever is afhankelijk van jou, als redacteur, de thuisbasis. Gelukkig ging dat goed en kon ik de verslaggever op de hoogte brengen van de gemaakte afspraken.

De binnenlandredactie regelt ook direct bij productie een cameraploeg. Ook kunnen er losse onderwerpen zijn, waar geen verslaggever naartoe gaat, maar wel een zelfstandige cameraploeg. Deze afspraken maakt de binnenlandredactie.

Sheets die ik hier maakte zijn onder andere:

- *Branden Beverwijk / Heemskerk*, gemaakt door verslaggever Marcel Maijer
- *Ziekenhuis gebruikte toch heparine*, gemaakt door verslaggever Jeroen Wetzels.

Buitenlandredactie

Op de buitenlandredactie/verwerking kwam ik na vijf weken stage. Een compleet andere redactie dan de binnenlandredactie. Hier worden items gemaakt, zowel van buitenlands als binnenlands nieuws. Ik zat hier van maandag 21-04-2008 tot en met vrijdag 23-05-2008. De eerste week op de buitenlandredactie werkte ik van 12.00 uur tot 20.00 uur. De vier weken die daarop volgden begon ik om 14.30 uur en werkte ik tot 22.30 / 23.00 uur, zodat ik de laatste trein terug kon pakken naar Tilburg. De eerste weken maakte ik veel Nieuwsoverzichten, ook wel NO-tjes of 'kortjes' genoemd. Dit zijn items van niet langer dan 25 seconden. In de uitzending zitten er meestal drie of vier achter elkaar.

Als je eenmaal gewend bent aan de werkwijze en een aantal producten hebt gemaakt, ben je toe aan complexere onderwerpen. Daar heb ik er ook een aantal van gemaakt. Het is goed om dat vertrouwen te krijgen. Ik vond dit een leuke redactie, heb hier veel geleerd over verwerken, tekst schrijven en over beeld. Ook heb ik nog een keer met een redacteur een schaduwverhaal van mij bekeken. Hij maakte het item voor de uitzending en ik maakte hetzelfde item, maar dan als schaduwverhaal. Samen hebben we beeld voor beeld het item bekeken en besproken. Waarom kies je voor een bepaald beeld, wat kan anders, wat is goed en slecht? Het was haast zoals we op de FHJ enkele malen hebben gedaan, kortom leerzaam. Hier volgt een opsomming van de items die ik heb gemaakt in de vijf weken op de buitenlandredactie.

Dag	Onderwerp	Vorm (sec.)	Uitzending	Opmerking
Week 17				do 24-04: terugkomdag
21-04-2008 (ma)	Meer buitenlanders in Amsterdam	Nieuws Overzicht (NO)		
21-04-2008 (ma)	Bosbrand Kreta	NO		
22-04-2008 (di)	Meer werkende moeders	NO		
22-04-2008 (di)	Energielabel	NO		
23-04-2008 (wo)	Hoge Raad Bouaouzan	NO		
25-04-2008 (vr)	Dalai Lama	NO		
Week 18				Wo 30-04: Koninginnedag & do 01-05: Hemelvaart
28-04-2008 (ma)	Computersysteem apotheken onbetrouwbaar	NO		
28-04-2008 (ma)	Bosbranden Californie	15 + 45 sec. (pr + beta)	Laat	+ still (kaartje) & Video M
29-04-2008 (di)	Overval Meerkerk	NO		
29-04-2008 (di)	Uitspraak overval avondwinkel	NO		
29-04-2008 (di)	Vliegtax	NO		
02-05-2008 (vr)	Fritzl	NO		
02-05-2008 (vr)	Hypotheken	15 + 1.00	Laat	Video M
Week 19				
05-05-2008 (ma)	Vastgelopen cruiseschip Ierland	NO		
05-05-2008 (ma)	Somalië	15 + 1.05	Laat	Video M
06-05-2008 (di)	Gestolen kunst Spanje	NO		
06-05-2008 (di)	Vakantiebaan jongeren	NO		
06-05-2008 (di)	Spiegeleieren Leeuwarden	15 + 30	Laat	Video M

07-05-2008 (wo)	Virus China	15 + 1.00	Laat	Video M
08-05-2008 (do)	GTA IV record	NO		
08-05-2008 (do)	Pedofiel gepakt	NO		
08-05-2008 (do)	Uv-licht kunst	NO		
08-05-2008 (do)	België verongelukte voetballer	15 + 1.00		Schaduwverhaal & Video C
09-05-2008 (vr)	Fritzl langer voorarrest	NO		
09-05-2008 (vr)	Harley Davidson Denemarken	NO		
09-05-2008 (vr)	Identiteit gezin ongeval A73	NO		
Week 20				ma 12-05 Pinksteren
13-05-2008 (di)	Brand Enschede	NO	16u	
13-05-2008 (di)	Brand Enschede II	NO	Laat	
13-05-2008 (di)	Brand Enschede III	15 + 30	Half 8	Video M (2 ^e ow H8)
13-05-2008 (di)	ANWB waarschuwt voor drukte	NO		
13-05-2008 (di)	Asielzoekers	NO		
14-05-2008 (wo)	Minder grote gezinnen	NO		
14-05-2008 (wo)	Busstaking	NO		
14-05-2008 (wo)	Start filmfestival Cannes	15 + 1.00	Laat	Video C
15-05-2008 (do)	Zaamslag doodslag	NO		
15-05-2008 (do)	Tenten TU Delft	NO		
15-05-2008 (do)	Protest Frankrijk	NO		
15-05-2008 (do)	Economie zwakt af	NO		
16-05-2008 (vr)	Cartoonist Gregorius Nekschot	15 + 45	16 & 17 uur	Video M & opening 17u nieuws
16-05-2008 (vr)	Ontruiming kraakpand TPG Nijmegen	NO		
16-05-2008 (vr)	Medvedev schudt Advocaat de hand	NO		
16-05-2008 (vr)	'Chavez steunt FARC-rebellen'	15 + 1.08	Laat	Video M + animatie
Week 21				
19-05-2008 (ma)	Zuid-Afrika geweld	15 + 1.00	Laat	Video M + animatie
20-05-2008 (di)	Meer katten in dierenasiel	NO		
20-05-2008 (di)	Protest Texel	NO		
20-05-2008 (di)	Gevangenis-restaurant-Italië	15 + 1.15	Laat	Video C
21-05-2008 (wo)	Overlevenden China	NO		
21-05-2008 (wo)	Energierkening omhoog	NO		
21-05-2008 (wo)	Luxe autoclub	15 + 1.00	Laat	Video C
22-05-2008 (do)	Wageningen kunstwerk	NO		
22-05-2008 (do)	Kinderporno strenger aanpakken	NO		
22-05-2008 (do)	Taiwanees varkentje	15 + 45		Schaduwverhaal & Video C
23-05-2008 (vr)	De Schreeuw terug in museum	NO	16u	
23-05-2008 (vr)	De Schreeuw terug in museum II	15 + 1.00	18u & Half 8	Video C
23-05-2008 (vr)	Vissers Zeebrugge delen vis uit	15 + 1.00	Laat	Video C

Haagse redactie

De laatste drie weken van de stage mocht ik naar eigen keuze invullen. Al lang gingen mijn gedachten uit naar de Haagse redactie. Dat kwam omdat ik eerder tijdens de stage met verslaggever Jeroen Wetzels mee

ging voor een onderwerp in Den Haag. Ik had 's ochtends vertraging met de trein en toen heb ik enkele uren op de Haagse redactie gezeten totdat Jeroen weer terug was in Den Haag. Hij moest toen ook live om Half Acht en ik heb meegekeken met de montage in de SNG. 's Avonds gingen we eten met de verslaggevers van de Haagse redactie in de sociëteit van Nieuwspoort. De sfeer beviel goed. Sindsdien wilde ik daar mijn keuzeweken doorbrengen. Dit heeft lang geborreld en ik heb gewikt en gewogen, maar mijn keuze bleef hetzelfde. Toen ik het officieel aangaf aan stagebegeleider Suzanne Aalders bleek dat het toch lastig was om daar te komen.

De Haagse redactie is een redactie op zichzelf, eigengereid. De verslaggevers zijn druk met eigen agenda en verhalen. Het werk daar is hectischer en niet wat ik gewend ben op de redactie in Hilversum. De tijd en zin om daar een stagiaire aan het handje te nemen is er niet. Daar werd ik van tevoren voor gewaarschuwd. De Haagse redactie wilde liever niet dat er een stagiaire kwam, maar ik heb doorgezet. Suzanne Aalders lobbyde voor mij en ik gaf aan erg graag te komen, ondanks de verhalen over de eigengereide redactie. Toen was het groene licht daar. Suzanne gaf mij mee: toon initiatief, laat zien wat je kunt, toon interesse. Kortom, doe je best, laat het beste zien. Ze gaf me het vertrouwen dat ik het daar wel zou redden.

Eerste week

Ik ging wel met een bepaalde spanning de eerste dag tegemoet op de Haagse. Elke dag begint de werkdag om 11.00 uur. Het is voor mij vanuit Tilburg een rechtstreekse treinverbinding naar Den Haag CS, dat is in ieder geval gunstiger dan de verbinding van Tilburg naar Hilversum-Noord.

Waar ik op de binnen- en buitenlandredactie *casual* gekleed ging, kwam ik in Den Haag netter voor de dag. Dit heb ik voorafgaand aan de laatste drie weken nog gevraagd aan presentator Roelof Hemmen, hij heeft ook een tijd in Den Haag gewerkt. Volgens hem kwam ik goed voor de dag met een jasje, nette blouse en spijkerbroek. Als ik compleet in kostuum met stropdas zou komen, zou ik wellicht *overdressed* zijn. Hij had gelijk, ook de collega's op de Haagse redactie gaan net gekleed. Een aantal in een heel kostuumpak, maar ook met een normale broek, blouse en jasje. Overigens nooit standaard een stropdas, behalve dan voor het moment dat er live wordt gegaan vanuit Den Haag, of eventueel bij een *stand-upper* of plechtiger bijeenkomst.

De eerste dag viel alles mee. Sterker nog, ik was nog geen anderhalf uur binnen of ik kon al een minister interviewen. Ik, alleen op pad met een cameraman. Het ging als volgt: Ik kreeg het Financieele Dagblad in mijn handen, op de voorpagina een artikel over Essent dat mogelijk in buitenlandse handen valt als de overname van Nuon mislukt. Ik bel de woordvoerder van Maria van der Hoeven of ze beschikbaar is voor RTL Z. Op dat moment heeft ze een overleg, hij zou kijken wat hij kon doen. Niet lang daarna belt hij terug. Ik kon direct komen. Koud binnen op de Haagse redactie en al op pad, zelfstandig. Ik moet zeggen dat het spannend was, raakte nog een keer verstrikt in mijn woorden, maar verder ging het goed. Haar persvoorlichter stond erbij, nauw oplettend of zij het juiste zei.

Gelukkig was de vlotte start van de eerste dag op de Haagse redactie geen uitzondering. Die week heb ik meerdere interviews gedaan en dat is het beeld van alle weken, gelukkig. Het is toch even je plaats

vinden op de redactie. Het is maar een kleine club, iedereen heeft zijn eigen agenda en iedereen kent iedereen. Je komt daar toch fris en nieuw binnen en je moet je plek vinden. Maar ik toonde aan dat ik wat wilde en dat werd gewaardeerd.

Verder kon ik die eerste week diverse dingen doen. Naast meekijken en meelopen met de verslaggevers, had ik ook zo mijn eigen taak. Een uitzoekklus, waarbij de afdeling Documentatie mij van stapels artikelen voorzag, waar ik details uit mocht filteren. Een klus waar ik aan kon werken, als ik even niets te doen had. Ik moest een netwerk uitzoeken rond een kamerlid. Dat ging goed, uiteindelijk heb ik een uitgebreide versie gemaakt voor de verslaggevers.

Maar het mooiste is toch het veldwerk, quotes halen, interviews doen met diverse mensen. Zo kon ik een toeteractie van de transportsector op het Plein in Den Haag verslaan. Hierbij heb ik Alexander Sakkers van TLN en Dick Van den Broek Humphreij van EVO gesproken en de persconferentie bekeken. Ook sprak ik in mijn eerste week met minister van Financiën Wouter Bos en staatssecretaris Jan Kees de Jager. De donderdag van de eerste week was hectisch. De gehele dag was ik in de weer en heb ik zeker mijn bijdrage geleverd aan de redactie. Vooral toen ze uit Hilversum belde of ik naar Delft wilde om bij Rijkswaterstaat een interview te doen over de richtingspijlen op de verkeersborden. Een verslaggever vanuit Hilversum kon nooit op tijd in de spits daar naartoe komen, dus mocht ik het doen. Verder ging ik op vrijdag voor het eerst mee naar een persconferentie van premier Balkenende na afloop van de ministerraad. Eerst komen alle ministers naar buiten en staat de parlementaire pers achter een lijn te wachten op een quote van een van de ministers. Vervolgens is de persconferentie. Leuk om te zien en mee te maken. Ook heb ik voor een item over het naderende rookverbod een interview gedaan in een Haags café.

Tweede week in Den Haag

In mijn tweede week kon ik ook goed aan de slag. Zo heb ik voor Editie NL een quote gehaald bij staatssecretaris Jet Bussemaker. Niet over het embryodebat, waarover ze in die dagen onder vuur lag, maar over de Nederlandse kandidatuur voor de Olympische Spelen in 2028. Ik ben het Kurhaus geweest, voor een item van Jaap van Deurzen over nieuwe haring. Bij het Kurhaus werd een vaatje haring symbolisch aan de soldaten in Uruzgan overhandigd. Ik heb staatssecretaris Jack de Vries een aantal vragen gesteld. Editie NL schakelde me in om een quote te halen bij Barry Madlener van de Partij voor de Vrijheid. De GVB ontnam de werknemers het kerstfeest, omdat veel allochtone werknemers er niets mee hebben. Deze week ging ik met een Haagse verslaggever naar een informeel gesprek met Justitie. Ook dit is een onderdeel van het werk. De verslaggever had een idee en wilde informeren naar de mogelijkheden om daar informatie over te krijgen. Justitie wilde een gesprek aangaan om het een en ander uit te leggen. Het was een productief gesprek, de verslaggever kreeg de toezegging dat hij bepaalde informatie in mag zien. Dit kan weer leiden tot een nieuwsverhaal in de toekomst. Vrijdag en maandag zijn rustige dagen op de Haagse redactie. Dinsdag, woensdag en donderdag zijn kamerdagen. Op vrijdag is er de ministerraad, met persconferenties na afloop. Mijn tweede vrijdag werd die gedaan door Wouter Bos. Balkenende was op

bezoek bij president Bush. Verder kon ik verslaggeefster Iris van Delden helpen. Zij is economisch verslaggever en was op pad voor de busstakingen. Voor haar heb ik nog een quote gehaald bij de FNV.

Derde Haagse week

President Karzai van Afghanistan was voor een tweedaags bezoek in ons land. Hij kwam op maandag aan bij het Catshuis. Van deze gebeurtenis heb ik een Nieuwsoverzicht gemonteerd. Dinsdag was Nederland in euforie na de 3-0 overwinning op Italië. Reden voor Editie NL om een item te maken over politici en voetbal. Dat mocht ik doen, het was de bedoeling dat ik rond het vragenuurtje verschillende politici zou aanklappen. Gewoon er op afstappen en de politici claimen voordat hij of zij de plenaire zaal in kan glippen. Het was een luchtig onderwerp, maar daarom niet minder leuk om te doen. Ik sprak Boris van der Ham (D66), Mei Li Vos (PvdA), John Leerdam (PvdA), Wim van den Camp (CDA), Wouter Bos (Financiën, PvdA) en Ab Klink (Volksgezondheid, CDA). Dit leverde nog een anekdote op. In mijn onschuldigheid vroeg ik aan Boris van der Ham of hij lekker rustig met vrouw en kinderen op de bank voetbal had gekeken. Dat had hij niet, want hij is homoseksueel en heeft een vriend. Gelukkig kon hij er om lachen, de rest van de Haagse redactie overigens ook. Ik wist ook wel dat hij homo was, maar de vraag was er uit voor ik er erg in had.

Deze week schakelde Editie NL me ook in om politicus Harm Evert Waalkens (PvdA) aan de tand te voelen. Hij lanceerde een plan om honden in probleemwijken te muilkorven. De mooiste dag vond ik de vrijdag. Daar werd ik weer ingezet als semi-verslaggever. Omdat ik in Tilburg woon, moest ik een historicus van de Universiteit van Tilburg interviewen. Anders mocht Jeroen Wetzels al heel vroeg op pad vanuit het midden van het land. 's avonds zou Nederland spelen tegen Frankrijk. Voor een nieuwsitem ging Jeroen voetbal kijken in de oranjeviersierde Irenestraat in Goirle. Ik moest historicus prof. Dr. Arnoud-Jan Bijsterveld interviewen over de oranjegekte en welke historische achtergrond dat heeft. De afspraak was gemaakt door de planningsredactie, ik werd daags van tevoren opgebeld om de sheet met gegevens door te nemen. Ik mocht naar hem thuis, vanuit daar hebben we samen met de cameraman een oranjegekleurde straat in Tilburg gezocht, dat wat niet zo moeilijk, in de Tilburgse volksbuurten is veel oranje te vinden. Het interview ging goed, ook maakte de cameraman snijshots. Jeroen kon deze gebruiken voor de avonduitzending. Het geeft een goed gevoel om het vertrouwen te krijgen en dit zonder verder toezicht te mogen doen.

Om mijn Haagse weken af te sluiten ben naar het PvdA-congres geweest in het Chassé Theater in Breda. Een mooi evenement om eens mee te maken. Veel PvdA-prominenten lopen rond en Wouter Bos, Mariëtte Hamer en anderen spreken de PvdA toe. Ze staan slecht in de peilingen, maar zo een congres is er dan toch weer om de rijen te sluiten voor de toekomst.

Terugkijkend

Drie weken Haagse redactie leverde veel op. Ik heb veel gezien, meegelopen en heb zelf ook mijn bijdrage geleverd. Het is een ontzettend dynamische, soms hectische redactie. Ik voelde me er meer 'journalist in het veld', dan achter het bureau als redacteur zijnde. Het is prachtig om het proces op deze redactie te volgen.

Verscheidene grotere onderwerpen kwamen voorbij, neem de kosten van het Koninklijk Huis, een onderwerp waar de Haagse redactie goed inzit. Opeens kan zo een onderwerp opkomen in de loop van de dag. En als er plots iets groots opkomt wordt er hard gewerkt. De werktijden staan niet vast. Altijd is het aan het eind van de werkdag, rond de uitzending van half acht, nog netwerken en eten in Nieuwspoor. Hier komen veel prominenten uit het Haagse wereldje, goed voor de contacten. Maar als er 's avonds ook nog een debat of iets dergelijks is, wordt er gewoon doorgewerkt. Het kunnen lange dagen zijn op de Haagse redactie, maar het is ontzettend mooi en interessant.

1.7 - Dieptepunten

Een dieptepunt wat me te binnen schiet is een fout in een tekst van mij. Het ging om de plek Meerkerk en ik had er Meerbeek van gemaakt. Waarom weet ik niet, ik heb er waarschijnlijk overheen gelezen. Gelukkig is het direct opgemerkt na de uitzending en kon ik het voor het volgende uur aanpassen.

Wat ik ook minder vond was een item dat ik op de planningsredactie produceerde, het ging over beschermde dorpsgezichten. Veenhuizen in Drenthe zou een beschermd dorpsgezicht worden, en meer dorpen en delen van steden worden de komende tijd beschermd. Ik vond het een licht onderwerp, maar het zou best mooi kunnen zijn. In overleg met de eindredactie en de verslaggever werd besloten dat we het gingen maken. De verslaggever zag er ook wat in. Maar toen het uiteindelijk op televisie kwam, was het toch een licht, beetje saai onderwerp. Het kwam niet uit de verf, jammer genoeg. Dat vond ik een minder moment. Ik had hier eerder moeten beseffen dat dit onderwerp niet echt zou uitkomen op televisie.

Als ik kijk naar een periode die ik als 'minder' typeer, is dat op de redactie nieuwdienst. Het waren twee nieuwsluwe weken en ik had niet echt een bevredigd gevoel achteraf. Ik denk dat ik daar meer uit had kunnen halen, of moeten halen. Ik wachtte nog te veel af, had misschien wel onderwerpen naar me toe moeten trekken, zelf meer met suggesties kunnen komen. Ik deed wat ik moest doen, maar had er wellicht meer kunnen toevoegen.

1.8 - Hoogtepunten

De items die ik produceerde op de buitenlandredactie vormen voor mij een hoogtepunt van mijn stageperiode. Het geeft een ontzettend goed gevoel om de onderwerpen die jij hebt aangedragen, uitgezocht, geschreven en gemonteerd terug te zien tijdens de nieuwsuitzending. De eerste dag dat ik op de buitenlandredactie zat mocht ik twee 'nieuwoverzichten' (NO) maken. Ik vond het erg spannend om dat terug te zien tijdens de uitzending. Zou de tekst goed lopen onder het beeld (het zijn items waarbij de presentator meeleeft), zou ik alles goed hebben gedaan, is het duidelijk voor de kijker? De eerste dagen zijn korte onderwerpen spannend, daarna wil je meer. In de vijf weken buitenlandredactie heb ik toch een behoorlijk aantal langere nieuwsonderwerpen kunnen maken. Als voorbeelden noem ik een item over de FARC (16-05-2008), geweld in Zuid-Afrika (19-05-2008), gevangenisrestaurant Italië (20-05-2008), waar

ik tevreden over ben. Een totaaloverzicht van mijn productie is te vinden onder de kop ‘werkzaamheden tijdens de stage’ (blz. 13). Het geeft een goed gevoel om het vertrouwen te krijgen en dit te mogen doen.

Als ik kijk naar het hoogtepunt qua periode in mijn stage, zijn dat de drie weken op de Haagse redactie. Ik had niet gedacht dat ik het nog leuker zou vinden dan de vijf weken op de buitenlandredactie, want dat ging al goed en was prettig werken. Maar de weken op de Haagse redactie waren van een ander kaliber. Dit was hectische journalistiek. Een plek waar ik mezelf moest redden. Hier moet je zelf tonen dat je wat wilt doen en wat je kunt doen. Na prikkelende eerste dagen, waar je toch even je plek moet vinden, ging het goed. Ik kon quotes halen bij ministers en kamerleden en mocht ook als semi-verslaggever enkele interviews doen voor nieuwsonderwerpen. Ik werkte voor RTL Z, Nieuws en Editie NL. Het is spannend om je eigen beelden en quotes terug te zien op televisie.

1.9 - Beoordeling van mijn werkzaamheden

RTL Nieuws gaf blijk van tevredenheid en vertrouwen. Dat merkte ik vooral op de buitenlandredactie toen ik vaker langere onderwerpen kon maken en mocht maken. Ze vertrouwden mij onderwerpen toe, ook de ingewikkeldere onderwerpen. Dat ze goed beoordeeld zijn merk ik aan het feit dat ze uitgezonden werden, en dat ik het de dag daarna weer mocht doen. Ook op de Haagse redactie toen ik een aantal keer als semi-verslaggever op pad ben gestuurd, merkte ik blijk van vertrouwen. En dat kwam dan ook goed. Al met al zijn de producten die ik heb gemaakt tijdens mijn stage beoordeeld als voldoende. Als dat niet zo was, zouden ze niet gebruikt zijn, of zou er eerder in het journalistieke proces aan de rem zijn getrokken.

1.10 - Leerproces journalistiek voor televisie

Voor mijn gevoel heb ik ontzettend veel geleerd tijdens de drie maanden stage bij RTL Nieuws. Ik heb een sprong voorwaarts gemaakt. Hetgeen ik op school in het mediumjaar geleerd heb, kon ik eindelijk in de praktijk toetsen. Niet één dag, maar drie maanden lang.

Bij RTL Nieuws kon ik aan de slag op verschillende redacties. Dat is ontzettend leerzaam. Ik was redacteur op de binnenlandredactie en verwerker op de buitenlandredactie. Daarnaast is de Haagse redactie een toevoeging geweest waar ik erg blij mee ben. Ik kon op pad met microfoon en cameraman. Ik maakte de parlementaire journalistiek van dichtbij mee.

Het vak van journalist voor televisie kent verschillende facetten. Zo zijn er tientallen redacteurs werkzaam achter de schermen van RTL Nieuws, zonder wie de uitzending niet wordt gemaakt. Verslaggevers moeten snel en accuraat kunnen werken en maken soms lange dagen. Het is bij televisie niet het beeld van de klassieke journalist op pad. Nee, redacteurs zitten achter een bureau, de hele dag. Ze bellen en vergaren informatie. Verslaggevers gaan wel het veld in, maar zijn ook afhankelijk van de informatiestroom van de redactie. Bij de Haagse redactie zag ik wel meer het beeld terug van de klassieke journalist. Nieuwsjagers zijn het, op zoek naar de verhalen van hun partij of in hun portefeuille. Het vak van journalist voor televisie is dus niet eenduidig.

1.11 - Journalistiekethische kwesties

RTL Nieuws is commercieel. Kijkcijfers doen er wel toe én daar wordt ook naar gekeken. Ik hoorde verschillende keren op de redactie reacties op de kijkcijfers van het Half Acht nieuws van de dag ervoor. Op de redactie wordt gewerkt voor een doelgroep, het is de bedoeling dat zoveel mogelijk *boodschappers* kijken. De consumenten, mensen die het meeste besteden, dat is de doelgroep van RTL Nieuws. Soms valt daarom een onderwerp af, omdat het niet in de doelgroep valt. De gedachte blijft dat je het voor bepaalde mensen maakt, en wat zullen die van het onderwerp vinden? RTL Nieuws brengt daarom vaak binnenlandse items, over moeders, koopkracht, huizen en werk. Minder onderwerpen over ouderen, of het moet echt hard nieuws zijn. Ik denk dat het als televisienieuws goed is om een koers te hebben. Een lijn te trekken voor wie je het nieuws maakt. Het nieuws heeft dan ook een duidelijk imago, de kijkers weten wat ze kunnen verwachten.

Een andere kwestie die speelt bij het RTL Nieuws is de uitzendtijd voor het Late Nieuws. Dit fluctueert, soms is het ver na middernacht, soms om half twaalf en soms om elf uur. Er is geen touw aan vast te knopen en voor de kijkers is er dus ook geen vast moment dat het late nieuws komt. Dat frustrereert mensen op de redactie. Het liefste zou men zien dat het late nieuws op een vaste tijd komt. Want er kijkt geen hond meer als het nieuws laat is. Het NOS Journaal kampte hier ook mee, zij hebben toen gezegd dat ze het late nieuws niet meer maken als het later dan 00.00 uur wordt uitgezonden. Dat is een harde eis. De vraag is of RTL Nieuws dat ook moet doen. De kans bestaat dan dat de directie van RTL zegt dat het nieuws dan niet meer gemaakt hoeft te worden en dat is niet de bedoeling. Het is een kwestie die de mensen bezig houdt en dat is begrijpelijk. De redacteuren maken het nieuws het liefst voor zoveel mogelijk mensen. Je wilt het gevoel hebben dat je werk iets toevoegt. Hoe later het nieuws wordt uitgezonden, hoe minder kijkers er zijn.

1.12 - Beoordeling van de stageplek

Een stageplek bij RTL Nieuws is een prima plaats om ervaring op te doen. Een groot voordeel van mijn stage vind ik dat de stage bestaat uit verschillende onderdelen. Zo zit je de eerste drie weken op de planning, dan twee weken op de nieuwsdienst, dan vijf weken op de buitenlandredactie en daarna heb je zelf nog de keus om je laatste drie weken in te vullen. Dat vond ik een groot voordeel, omdat ik zo in aanraking ben gekomen met verschillende onderdelen van RTL Nieuws. Op de buitenlandredactie heb je weer met heel andere redacties te maken dan op de binnenlandredactie. Verder wordt je goed opgevangen en is iedereen bereid om je te helpen of wat uit te leggen. De sfeer is goed en dat komt de productie ten goede. Verder behoort RTL Nieuws tot de top van het televisienieuws in Nederland. Alleen dat is al een reden dat het een goede stageplek is. Bij RTL Nieuws wordt professioneel gewerkt. Dit is het echte werk en hier kijkt de concurrentie naar.

Mijn stagebegeleidster is Suzanne Aalders. Zij heeft de sollicitatie en de periode voorafgaand aan de stage prima geregeld. We hadden regelmatig contact via telefoon of e-mail en dat ging goed. De eerste dag heeft zij de systemen uitgelegd en een rondleiding gegeven op de redactie. Zo heb je in ieder geval je gezicht laten zien op de redactie.

Mijn stagebegeleider op school was Joop Fleuren. Ik heb ongeveer om de twee weken een verslag gemaakt van mijn belevenissen. Niet altijd komt er dan antwoord terug, maar dat is geen probleem. Hij reageert wel als daar aanleiding voor is. Ongeveer halverwege de stage heeft Joop Fleuren gebeld om te vragen hoe het er voor stond en hoe het ging tijdens de stage. Dat vond ik attent.

1.13 - Aanbevelingen voor stageplek of school

Op de Haagse redactie is weinig tijd voor begeleiding van de stagiaire. Daarom vind ik het verstandig dat een stagiair niet direct voor drie maanden stage op de Haagse redactie terecht komt. Hij of zij moet daar dan helemaal op nul beginnen. De beginnende stagiair heeft geen kennis van de computersystemen en kan niet monteren. Bovendien heeft de stagiair bij het bellen van- en naar de redactie in Hilversum geen flauw idee wie diegene is aan de andere kant van de lijn. Alles is nog compleet nieuw en je bent wellicht nog overdonderd dat je bij RTL Nieuws stage loopt. Je bent zoekende.

Ik vind het verstandig als stagiairs die naar de Haagse redactie willen allereerst stage lopen in Hilversum. Dan weten ze hoe de systemen werken en hoe ze moeten monteren. Verder hebben ze een idee van de Hilversumse redactie, weten ze hoe daar het journalistieke proces loopt. Bovendien moet het in Den Haag absoluut uit jezelf komen. Een stagiair moet laten zien dat hij of zij wat wil, moet nieuwsgierig en flexibel zijn.

Hoofdstuk 2 – Doelstellingen

2.1 - Persoonlijk Stagedoelstellingen

Op de Fontys Hogeschool voor Journalistiek heb ik in mijn derde studiejaar kennis gemaakt met het monteren van items. De basis van het monteren heb ik onder de knie. Mijn stagedoelstelling is om mijn monteerkennis te verbreden en veel ervaring op te doen met het snel en goed monteren van items.

Deze stagedoelstelling heb ik maar deels kunnen volbrengen. Monteren heb ik zelf niet gedaan, dat doet een *editor*, en daar zit ik dan naast. Ik geef de aanwijzingen, ik zorg voor de opbouw van mijn verhaal. Ik heb voor het monteren gespot en weet dan ook exact waar, wanneer en hoe ik mijn beeld wil hebben in mijn item. En dat kan zeker nog veranderen tijdens het montageproces. Als een beeld te kort is, als ik nog een ander beeld nodig heb, als ik een verandering doorvoer (bv. Nog een *soundbyte* toevoeg, of mijn verhaal nog enigszins wijzig). Tijdens het montageproces ontstaat er soms discussie met de editor. Vooral een ervaren editor wil nog wel eens een mening geven. Hij of zij ziet soms andere mogelijkheden of kijkt met een nuchtere blik naar je stuk. Hij of zij zit even niet in het verwerkingsproces, ziet de beelden voor het eerst. Dan kan het best goed zijn om een editor, als buitenstaander, zijn mening te laten geven. Soms komt dat het item ten goede. Komt er net nog een ander beeld in, is de opbouw iets anders, of komt er een extra *soundbyte* bij.

Monteren zoals we op school doen (met Avid), nee, dat heb ik niet gedaan. De editor bedient de knoppen. Ik heb ook niet kunnen monteren, want RTL Nieuws werkt nog niet digitaal, maar met Video Beta. Het digitaliseringproces is nog in volle gang. RTL Z werkt bijvoorbeeld wel met Avid. RTL Nieuws gaat ook over op digitaal, als een van de laatste, maar dat duurt nog enige tijd.

Het maken van een goed beeldverhaal en het schrijven van een goede tekst voor het item zijn hier onderdeel van. Ook deze aspecten wil ik verder ontwikkelen en goed onder de knie krijgen.

Op de buitenlandredactie heb ik ruimschoots de gelegenheid gehad om hier aan te werken. Elke dag heb ik items gemaakt (21 werkdagen, 55 onderwerpen gemaakt, gemiddeld twee tot drie onderwerpen per dag) voor de verschillende nieuwsuitzendingen. Het schrijven van teksten ging volgens mij best goed, ook naar wat ik hoorde van de presentatoren en eindredacteuren. Meestal werd er weinig veranderd aan de door mij aangeleverde tekst.

Ik heb me hier goed in ontwikkeld. In de eerste week maakte ik vooral korte items, zogenoemde nieuwsoverzichten (NO). Maar vanaf de tweede week, toen ook mijn werktijden later op de dag waren, kwam er meer ruimte kwam om langere items te maken. Ik merkte ook dat ik het vertrouwen kreeg om langere items te maken, dat voelt goed.

Het maken van een beeldverhaal ging ook goed. Dit kan op verschillende manieren. Zo zijn er binnenlandse onderwerpen die je met archiefmateriaal maakt of zijn er onderwerpen die door een zelfstandige cameraploeg gedraaid zijn en dan door een verwerker tot een item worden gemaakt. Maar meestal maak je buitenlandse onderwerpen met de aangeleverde beelden uit de *feeds*. Het is zaak om goed

te spotten, de beelden grondig te bekijken. Met het beeld in je achterhoofd begin je aan je verhaal. Dan weet je welke mogelijkheden je hebt om het verhaal op te bouwen. Dan weet je ook welke mogelijkheden je hebt qua soundbytes, quotes, voxpops etc. Een mooi beeld beïnvloedt je gehele item. Het wel of niet goed spotten van je materiaal kan het item maken of breken. Ik heb hier in de periode op de buitenlandredactie ontzettend veel van geleerd en ervaring mee opgedaan.

Ik wil tijdens mijn tweede stage een goede indicatie krijgen van de dagelijkse gang van zaken op een grote journalistieke redactie van een televisienieuwsprogramma. Welke processen spelen een rol op de redactie? Hoe gaat de besluitvorming in zijn werk? Ik wil hiermee mijn kennis verdiepen en mijn beroepshouding versterken.

Omdat de redactie open is en iedereen zichtbaar is, is het mogelijk om de dagelijkse gang van zaken te volgen. De eindredacteuren en presentatoren zitten centraal op de redactie. Ze zijn toegankelijk. De eindredacteuren sowieso omdat zij de inhoud van de nieuwsuitzending bepalen, maar ook de presentatoren zijn zo aan te spreken. Daar heb ik dan ook gebruik van gemaakt. Ik heb veel gevraagd en gepraat. Zowel met presentatoren, als redacteuren en verslaggevers. Doordat ik volwaardig heb meegedraaid op zowel de binnen-, buitenland- en Haagse redactie heb ik een goed beeld gekregen van de processen op de redactie. Een pluspunt vind ik het feit dat ik in Hilversum en Den Haag heb gezeten. De Haagse redactie is toch weer een apart eiland. Het is mooi en boeiend om te zien hoe de Haagse redactie ten opzichte van de Hilversumse redactie staat en omgekeerd. Op de Haagse redactie wordt ook anders gewerkt. Daar heerst een eigen dynamiek.

Ook heb ik tijdens de verschillende periodes in mijn stage, verschillende vergaderingen meegemaakt. Toen ik begon op de redactie planning had ik te maken met de planningsvergadering om 11.30 uur. Tijdens mijn periode op de nieuwsdienst heb ik in de ochtend om 09.00 uur vergaderd en ook heb ik een aantal keren in de middag om 13.30 uur vergaderd. Doordat ik deze verschillende vergaderingen heb meegemaakt, heb ik inzicht in het overleg en de besluitvorming achter de grote nieuwsonderwerpen van de dag. Ik begrijp ook hoe de besluiten tot stand komen. Verder wordt dat versterkt door de dagelijkse omgang met collega-redacteuren, chefs en de andere afdelingen van RTL Nieuws. (graphics, documentatie, productie, editors, taperoom, vertaling, regie etc.)

Ik wil bedreven worden in het maken van producten voor het medium televisie. Voor mijn portfolio moet ik onder andere productiesheets maken en nieuwsitems monteren. Deze vaardigheden wil ik versterken.

Dit is gelukt. Ik heb zowel productiesheets als nieuwsitems gemaakt. Ook begrijp ik nu beter het nut van de sheet. Ik ben met een verslaggever mee geweest die een sheet van mij gebruikte. Toen had ik de gelegenheid om hem om feedback te vragen op de door mij gemaakte sheet en dat is leerzaam. Daarnaast heb ik nieuwsitems gemaakt op de verwerking/buitenlandredactie. Naarmate de weken daar vorderden kon ik steeds meer doen en ook steeds uitgebreidere nieuwsitems maken. Ik kreeg het vertrouwen om dit te doen.

Ik wil vooral veel leren van ervaren collega's. Hoe gaan zij te werk? Waarom, hoe, wanneer en welke beslissingen maken zij? Waar letten zij op? Met dit leren van collega's wil ik mijn kennis verdiepen en mijn beroepshouding versterken.

Dit heb ik gedaan door zelf op collega's af te stappen. Te vragen naar hun journalistieke achtergrond. Hen te vragen hoe ze te werk gaan, wat ze doen. Vragen naar hun mening over bepaalde journalistieke kwesties, etc. Gewoon initiatief nemen en afstappen op collega's, de chefs, redacteuren, eindredacteuren, verslaggevers, presentatoren en iedereen die maar op de redactievloer rondloopt. Vaak zitten zij al lang in de journalistiek en weten zij wat er speelt en waarom iets speelt. Het is goed om verhalen horen van mensen uit de praktijk en zeker als het op een losse, informele manier kan, omdat je gewoon een collega bent op dat moment.

Ik wil aantonen dat ik goed kan meekomen op verschillende redacties en dat ik goed kan samenwerken in een journalistiek team.

Ik heb op verscheidene redacties gewerkt. De planning, de nieuwsdienst en de buitenlandredactie in Hilversum. De laatste drie weken zat ik op de Haagse redactie. Ik had het idee dat het samenwerken op elke redactie goed ging en dat ik ook mijn steentje kon bijdragen. Ik heb zelfstandig kunnen werken, wel met sturing hier en daar.

Ik denk dat ik deze doelstelling het beste heb bewezen op de Haagse redactie. Dat is een kleine redactie, voornamelijk mannen. Daar moet je je plek veroveren. Van nature ben ik een rustige jongen, het was aan mij de taak om daar geaccepteerd te worden. En dat is goed gelukt. Ik werd wel geprikkeld, moest voor mezelf opkomen, mijn mening geven, maar ik ben niet verzopen. Ik ben rustig van karakter, maar aan de andere kant kan ik brutaal zijn en durf ik alles te vragen. Ik heb op geen van de redacties het idee gehad dat ik buiten de boot viel en niet mee kon komen in het journalistieke groepsproces. Ook de samenwerking met collega's verliep goed en sociaal lag ik prima in de groep.

De zogenoemde competenties Selecteren en Ordenen zijn bij mij aan de zwakke kant. Ik wil aan deze competenties, die ik als zwakke punten zie, meer aandacht besteden.

Selecteren en Ordenen zijn, voor de onwetenden, begrippen uit het competentiegericht onderwijs. Het gaat erom dat ik als journalist kan selecteren in mijn werk en de verzamelde informatie, dat ik de juiste mensen kies om te interviewen. Dat ik in mijn items de informatie en de shots op een juiste manier orden. Duidelijk voor de kijker. Kortom, mijn producten moeten in orde zijn. Deze competenties zijn tijdens mijn gehele stageperiode teruggekomen. Al werkende op zowel de buitenlandredactie als op de binnenlandredactie. Ik koos mijn beelden, ik schikte mijn tekst. Wat vermeld ik en in welke volgorde? Wat is belangrijk voor de kijker, wat willen ze zien? Hoe maak ik mijn onderwerp *boeiend* en *belangrijk*? Op de binnenlandredactie komt dit terug bij het kiezen van de mensen die je belt. Het kiezen van de invalshoek. Ook moet je weten wat eventueel nieuwswaardig is en wat niet. Tijdens de gehele stageperiode heb ik hier mee geoefend en ik durf te zeggen dat deze punten zeker sterker zijn geworden. Ik ben gegroeid.

2.2 - Stagedoelstellingen vanuit de Fontys Hogeschool voor Journalistiek

De stagiair verwerft inzicht in de organisatie, de werkwijze en de functie van het medium. Dit betekent dat hij inzicht krijgt in de redactionele formule, de doelgroepen, de omgang met het nieuws, het eventuele redactiestatuut, de maatschappelijke context en dergelijke.

Sterkte/zwakte: Deze doelstelling wil ik tijdens mijn stageperiode voldoende onder de aandacht brengen. Al werkend op de redactie, samen met collega-redacteuren, en het meemaken van allerhande (werk)situaties, verwacht ik dat ik aan het einde van mijn stage voldoende inzicht heb op de organisatie van RTL Nieuws.

Dit inzicht is zeker gekomen in de drie maanden stage bij RTL Nieuws. Al werkende ben ik volledig opgenomen in de journalistieke draaimolen van RTL Nieuws. Voor de stage heb je wel enig idee van de formule van RTL Nieuws, je hebt het gezien op televisie. Maar door mee te draaien, mensen te spreken en collega's te zien werken op de redactie komt het echte besef. Dan zie je hoe het nieuwsprogramma tot stand komt. Hoe elke dag weer van de fundering tot aan de nog het nieuws wordt opgebouwd. Door mijn stage heb ik zeker inzicht in de organisatie van RTL Nieuws en de dagelijkse gang van zaken op de redactie. Mijn stage kende genoeg afwisseling om niet statisch op een plek te blijven, maar ook verschillende redacties te zien, zoals in Den Haag en Hilversum.

Ook heb ik inzicht gekregen in het redactiestatuut. Er is een redactieraad die om de zoveel tijd spreekt met de hoofdredactie. De redacteuren kunnen zaken aandragen die besproken worden. Het redactiestatuut van RTL Nieuws waarborgt de journalistieke onafhankelijkheid van RTL Nieuws. Ook worden de journalistieke rechten en plichten in het statuut beschreven.

De stagiair raakt vertrouwd met technieken, methoden en beroepsnormen.

Sterkte/zwakte: De technische basis van monteren heb ik op de FHJ gelegd. Ook het schrijven van teksten voor televisie heb ik op school geleerd. Ik ben me ervan bewust dat dit slechts de basis is. Aan het eind van mijn stageperiode wil ik zelfstandig en vlot kunnen monteren en schrijven voor televisie. Het werken bij RTL Nieuws vereist andere vaardigheden dan voor mijn eerste stage bij de krant (Provinciale Zeeuwse Courant).

Tijdens mijn periode op de verwerking heb ik veel teksten geschreven voor televisie, dat gaat op dit moment vrij vlot. Hier deed ik het dagelijks en werd het gecontroleerd door ervaren eindredacteuren en presentatoren. Op school oefenden we dit maar sporadisch. Nu kan ik vrij vlot een tekst schrijven. De eindredacteur zal regelmatig hier en daar wat bijschaven, maar dat is geen uitzondering. Dat gebeurt elke redacteur. Maar de basis, de kern van mijn tekst is meestal goed. Ik kan vrij vlot een uitzendbaar item in elkaar zetten. Mijn vaardigheden zijn goed getraind op de buitenlandredactie.

Ook heb ik veel gemonteerd en technische handelingen verricht om een nieuwsitem te maken. Door mijn periode op de planning en de nieuwsdienst heb ik veel geoefend met bellen en informatie vergaren. Hier ben ik in gegroeid. Het bellen gaat vrij goed, toch merkte ik dat ik soms te snel tevreden

was. Ik moet soms meer happen bij het bellen, me niet met een kluitje het riet in laten sturen. Dit is na verloop van tijd wel beter geworden. Daar is een stageperiode goed voor, dagelijks oefenen in de praktijk.

Door de dagelijkse omgang met ervaren verslaggevers, redacteurs heb ik veel meegekregen van de beroepsnormen en de dagelijkse gang van zaken in de journalistieke praktijk. RTL Nieuws hoort tot de top van nieuwsbrengende media, daar werken journalistieke professionals. Door dagelijks samen te werken, veel te luisteren, te zien en te vragen ben ik gegroeid qua kennis over het beroep.

De stagiair produceert voldoende, de productie is van voldoende niveau.

Sterkte/zwakte: Ik verwacht tijdens mijn stageperiode hier een stijgende lijn te vinden. Met volle inzet voor deze doelstelling verwacht ik dat ik aan het eind van mijn stageperiode een voldoende aantal producten heb gemaakt, die qua inhoud eveneens voldoende zijn.

Ik heb een redelijk aantal onderwerpen geproduceerd. Vooral naarmate de weken op de buitenlandredactie vorderden, kreeg ik ook steeds meer het vertrouwen van de eindredacteur. Dat resulteerde erin dat ik ook een mooi aantal langere onderwerpen mocht maken. En ook heb ik op deze redactie een aantal eigen ideeën aangedragen, die ik vervolgens ook mocht maken. Ik claimde als het ware de onderwerpen en daarbij koos ik niet altijd voor de makkelijkste onderwerpen. Als voorbeeld wil ik het item over de FARC aandragen. Het onderwerp is complex, er is veel over te vertellen. Beelden die ik gebruikte kwamen uit verschillende bronnen. Ik gebruikte nieuwe beelden en diverse beelden uit het archief. Het is een uitdaging om dit om te zetten tot een compact nieuwsitem.

Ook op de nieuwsdienst en de planning heb ik bruikbare sheets gemaakt. Dit heb ik in de praktijk kunnen toetsen. Ik had een onderwerp voorbereid voor Jeroen Wetzels over een docentenactie op het Plein in Den Haag. Ik ben toen met hem mee geweest en kon in de praktijk zien wat hij deed met mijn sheet. Naderhand vroeg ik hem wat hij gemist had, of juist niet. Die sheet was in orde. Hij kon er goed mee aan de slag. De producten zijn ook van een voldoende niveau, anders waren ze niet uitgezonden of gemaakt. Als het echt onder de maat was, had ik het vast gehoord van de eindredactie en de collega's.

De stagiair heeft een zodanige beroepshouding dat hij in zijn werk en in het contact met in- en externe doelgroepen adequaat kan functioneren.

Sterkte/zwakte: Tijdens mijn eerste stage heb ik bewezen dat ik goed functioneer in een journalistiek team. Ik wil tijdens mijn tweede stageperiode bewijzen dat ik eveneens goed kan functioneren. Zwak punt is dat ik vanuit mezelf meer initiatief moet tonen. Mijn motivatie is voldoende, al toon ik dit niet altijd aan de buitenkant.

Ik heb mijn best gedaan om zoveel mogelijk op te steken van de collega's om mij heen. Veel luisteren, vragen en oprechte belangstelling tonen. Ik vind dit belangrijk, temidden van ervaren collega's uit de praktijk leer je ontzettend veel. En als ze zien dat je oprecht belangstelling toont, merk ik ook dat ze graag vertellen over journalistiek en hun loopbaan.

Op de redactie kon ik verder goed meekomen tijdens het journalistieke proces. Ik functioneerde prima in het team. Het was niet zo dat ik buiten de boot viel. Op de Haagse redactie heb ik dit waarschijnlijk het duidelijkst aangetoond. Dit is een kleine redactie, waar iedere verslaggever druk is en bezig met zijn eigen agenda. Hier is geen tijd om een stagiair op sleeptouw te nemen. Daarom moet je hier je plek veroveren en laten zien dat je wat wilt. Dat is gelukt. Ik ben rustig van karakter, maar als het moet sta ik sterk.

De stagiair past reeds verworven beroepscompetenties toe en vertoont hierin een duidelijke ontwikkeling.

Sterkte/zwakte: Op school heb ik al enkele items geproduceerd. Ik wil tijdens mijn stage aantonen dat ik betere producties kan maken. Door de stageperiode heen verwacht ik hier een stijgende lijn te zien. Ook wil ik aantonen dat ik de juiste attitude heb als journalist zijnde en dat ik goed kan functioneren in een journalistiek team.

Ik heb een duidelijke ontwikkeling gemaakt. Aan het begin van mijn stageperiode moest ik wennen aan de nieuwe situatie. Op school hadden we een rustige productie, wat voor toen al vrij druk was. Bij RTL Nieuws is het elke dag weer produceren, veel sneller dan ik gewend was van school. Maar al snel kon ik een bijdrage leveren. Ik heb tijdens mijn stageperiode laten zien dat ik de verscheidene beroepscompetenties vrij goed beheers. Ik heb een goed gevoel over de stage, ik heb veel geleerd en opgestoken. Het voelt als een duidelijke stap voorwaarts.

2.3 - Competenties waar ik aan werk tijdens de stage

Competentie 2 (plannen):

Levert in samenwerking met anderen een actieve bijdrage aan de planning van groepsprocessen en groepsproducten op kortere en langere termijn en houdt zich daarbij aan deadlines. Is in staat de planningen zonodig flexibel bij te stellen.

Ik heb op de redactie planning (de naam zegt het al) en op de redactie nieuwsdienst producten gemaakt voor het nieuws. Op de nieuwsdienst was de deadline hiervoor nog veel steviger, omdat deze redactie over het nieuws van de dag gaat. Dan is het zaak om snel te kunnen werken en dingen uit te zoeken en afspraken maken. Daaruit vloeit, in samenspraak met chef en eindredactie, voort dat je een verslaggever aanstuurt. Dit is allemaal werk wat uiteindelijk leidt tot een product voor het nieuws.

Om over deadlines te spreken een voorbeeld. Om 16.00 uur stipt begint de nieuwsuitzending. Ik moest een item van de Haagse redactie opvangen, die monteren een item op de redactie zelf en sturen dat dan door. Aan een verwerkende redacteur de taak om dit op band in de taperoom te halen. Dan moeten de tijden worden genoteerd en de tijd dat er een titel in moet worden gezet door de regie. Het item kwam vlak voor vier uur binnen. Een stressvolle situatie, want het was het openingsitem en dus om vier uur nodig. Ik ving het op, noteerde de tijden en rende de regieruimte in, waar de banden nodig zijn voor de uitzending. Terwijl de uitzending begon was ik in het systeem de tijden van de titels nog aan het invoeren. Zó close kan

het dus zijn. En alles ging goed uiteindelijk. Maar ik voelde wel wat spanning, gelukkig kan ik wel tegen wat stress en stoïcijns doorwerken.

Toen ik op de verwerking mijn eerste items maakte vond ik een halfuur voor de uitzending al close, maar dat is in die weken wel eens dichterbij de deadline aangeweest. Dat went ook wel, werken onder druk. In het begin is alles onwennig, na een paar keer een item maken weet je hoe alles werkt. En is het makkelijker om dichterbij een deadline aan te werken.

Competentie 7 (onderdeel journalistiek handelen, reflecteren op eigen producten en handelen):

Kan reflecteren op eigen producten en handelen en op producten en handelen van anderen zowel op basis van gangbare criteria als van meer specifieke criteria die samenhangen met blad-/programmaformule in een specifiek medium.

In de drie maanden stage ben ik hierin gegroeid. Ik weet wat nodig is voor het maken van televisie. Ik weet beter hoe ik een item opbouw en welke beelden ik moet gebruiken om een boeiend item te maken. Ik ben beter geworden in selecteren en ordenen van informatie. Ook kan ik achteraf wel zeggen waarom iets geslaagd of minder geslaagd is. Ik kan ook kritisch kijken naar producten van collega's. Ik zie zelf mogelijkheden of zaken die ik anders zou doen of die beter kunnen. Ik heb een houding waarin ik kan reflecteren op het vak.

Competentie 9 (teamwork):

Kan met anderen samenwerken in een journalistiek team van een specifiek medium en houdt zich daarbij aan afspraken. Kan in het team verschillende rollen vervullen en stemt zijn activiteiten af op het door het team beoogde resultaat. Toont initiatief en kan zelfstandig werken.

Ik heb in drie maanden stage bewezen mee te kunnen draaien in een journalistiek team. Op de verschillende redacties kon ik een bijdrage leveren. Hierbij kon ik goed meekomen en ook op het sociale vlak ging het goed. Ik kreeg het vertrouwen om zelfstandig te werken en ook op pad te gaan met microfoon en cameraman. Ik kreeg op de buitenlandredactie het vertrouwen om langere items te maken. Ik toon aan dat ik pas in het team van RTL Nieuws.

Competentie 10 (functioneren in journalistiek bedrijf en onderdeel bedrijfsreflectie):

Functioneert in een journalistiek bedrijf als werknemer naar tevredenheid van zijn werkgever en houdt zich aan de met hem gemaakte afspraken. Doorziet de belangen van een bedrijf en toont basaal inzicht in redactiestatuut, financiële situatie van een journalistiek bedrijf, in de organisatiestructuur, in de werkprocessen, de aanwezige functies en overlegstructuren.

In dit stageverslag komt op verschillende manieren deze competentie terug. Ik heb goed gefunctioneerd tijdens mijn stage, daarom ben ik gevraagd om nog freelance werk te blijven doen. De structuren, overlegsituaties, processen op de redactie heb ik op verscheidene manieren meegemaakt. Ook het redactiestatuut is eerder in dit verslag aan de orde gekomen. Ik heb inzicht in de opbouw van RTL Nieuws en functioneer naar tevredenheid.

2.4 - Stagedoelstellingen vanuit RTL Nieuws

Van mij wordt verwacht dat ik actuele ontwikkelingen door middel van verschillende nieuwsbronnen goed bij houdt.

Tijdens de stage heb ik aangetoond op de hoogte zijn en te blijven van de actuele ontwikkelingen. Dit is een blijvend punt van aandacht. Algemene kennis is zeer belangrijk en ik besef goed dat ik nooit ben uitgeleerd. Het is belangrijk om als journalist achtergronden te kennen en te begrijpen. Ik moet verbanden kunnen leggen tussen verschillende feiten.

Ik kan een vlotte tekst schrijven, geschikt voor het medium televisie

Tijdens de periode op de verwerking/buitenlandredactie heb ik aangetoond teksten voor televisie te kunnen maken. Hier en daar moesten deze worden bijgeschaafd door presentator of eindredacteur, maar vaak was de basis, de kern van de tekst prima in orde. Op school had ik basale kennis opgedaan, op de redactie heb ik door dagelijkse oefening dit punt verbeterd.

Ik heb ervaring opgedaan met het maken van beeldmontages

Hier geldt ook voor dat ik tijdens de periode op de verwerking/buitenlandredactie heb aangetoond dit te kunnen. Op school heb ik de basiskennis opgedaan, op de redactie heb ik er flink mee geoefend.

Ik weet hoe de nieuwsdienst werkt. Dat ik kom met eigen ideeën, op zoek ga naar potentiële onderwerpen en deze voorbereid, ik niet bang ben op de telefoon te pakken en veel vragen te stellen. Dat ik overleg voer met collega's. Dat ik verkregen informatie bondig kan samenvatten en in staat ben een onderwerp duidelijk over te dragen aan een verslaggever.

Op de redactie nieuwsdienst heb ik naar tevredenheid gefunctioneerd. Een punt van aandacht is het aandragen van eigen ideeën. Dat vind ik lastig, ik moet hier meer mee doen en kan wat extra's brengen als ik hier meer aan denk. Telefoonangst heb ik niet, hier en daar kan ik nog scherper zijn aan de telefoon om de kennis te vergaren die ik nodig heb. Ik moet me niet met een kluitje in het riet laten sturen. Overleggen met collega's doe ik wel, ik moet onder ogen houden dat ik snel en duidelijk communiceer, zodat het voor de chef en eindredactie duidelijk is wat er aan de hand is en of een onderwerp nog bruikbaar is voor het nieuws. Ik heb verscheidene sheets gemaakt waar een verslaggever goed mee uit de voeten kon. Dit ging me goed af.

Dat ik goed kan omgaan met een deadline en dit zelfs zie als een uitdaging.

Vooraf op de redactie nieuwsdienst en de redactie verwerking/buitenland heb ik de dreiging van de deadline gevoeld. Op de nieuwsdienst moeten afspraken gemaakt worden snel en secuur. Soms is de verslaggever al onderweg, terwijl je nog niets hebt vastgelegd qua afspraken. Dan is het verantwoordelijk werk en is het zaak om snel te werken. Ook op de verwerking is het duidelijk dat een nieuwsitem voor de

uitzending klaar moet zijn. Dat kan soms haastsituaties opleveren. Stoïcijns secuur werken is een must, een beetje stress hoort erbij.

Dat ik in staat ben om zelfstandig te werken (met sturing).

Voorbeeld dat ik dit kan en hier ook het vertrouwen voor krijg, is dat ik zelf op pad mocht met een cameraman, zonder toezicht van derden. Dan komt het op jezelf aan. Kennelijk had ik voldoende krediet opgebouwd om dit te mogen doen. Het ging ook prima.

Actief deelneem aan redactievergaderingen.

Dit is een aandachtspunt. Ik ben rustig qua karakter en zal nooit de grootste verhalen hebben tijdens een redactievergadering. Ik heb wel geprobeerd om dit te verbeteren, maar vind het een moeilijk punt. Ik luister veel naar wat iedereen zegt. Dit moet beter.

Zelf problemen of wensen aangeef.

Tijdens het overleg over de Haagse redactie heb ik aangetoond dat ik zelf initiatief neem en zaken aangeef. Ook heb ik zelf een paar keer gevraagd om een gesprek over de vorderingen tijdens de stage.

2.5 - Groeiproces

Ik ben tijdens mijn stage bij RTL Nieuws gegroeid als journalist. Ik zie mezelf zeker als journalist bij een televisieprogramma functioneren. Ik heb bewust gekozen voor de richting televisie op school en ik weet nu dat ik de juiste keuze heb gemaakt. Ik vind het een ontzettend mooi, creatief medium. Ik toon met mijn goed afgesloten stage aan dat ik kan werken bij een nieuwsprogramma wat tot de top van de journalistieke televisie in Nederland behoort. Daarmee ben ik er nog lang niet, maar heb ik wel een basis gelegd en een start gemaakt in het werkveld.

Vorig jaar tijdens mijn eerste stage bij de Provinciale Zeeuwse Courant rook ik voor het eerst aan de journalistieke praktijk en de redactie. Mijn eerste stage bij de PZC is totaal niet te vergelijken met mijn stage bij RTL Nieuws. RTL Nieuws is journalistieke top en professionaliteit. De PZC is journalistiek op kleinere, lokale schaal. De vergelijking is niet te maken en zelfs oneerlijk, omdat de begroting van RTL Nieuws vele malen groter is en daarmee ook de mogelijkheden.

Bij de PZC had ik tijdens mijn stageperiode wel meer de mogelijkheid om zelf mijn verhalen te maken en op pad te gaan als verslaggever. Dat deed ik dan niet bij RTL Nieuws, behalve tijdens mijn laatste weken op de Haagse redactie. Een groot pluspunt is ook dat ik een aantal lange items heb gemaakt voor RTL Nieuws, die ook uitgezonden zijn en daarmee goedgekeurd. Dit vertrouwen voelt goed en ik heb van de periode op de buitenlandredactie veel geleerd. Items maken voor een publiek van honderdduizenden mensen. Dat is op een compleet andere schaal dan de PZC, de vergelijking gaat niet op.

Wat me nu te doen staat is vooral veel ervaring op doen met werken. Ik heb drie maanden gesnuffeld aan verschillende redacties en een bijdrage geleverd. Maar ik moet de journalistieke praktijk

blijven omarmen. Een eerste stap is dat ik na mijn stage nog een aantal dagen als freelancer kan werken op de binnenlandredactie van RTL Nieuws. Dat is een compliment, en is voortgekomen uit een goed afgesloten stage. Ervaring opdoen is nu mijn streven.

Hoofdstuk 3 – Analyse

3.1 - Plaats binnen de omroepwereld

RTL Nieuws behoort samen met het NOS Journaal tot de grootste landelijke nieuwsprogramma's op televisie. Qua aantal kijkers scoort het NOS Journaal op de publieke omroep beter, maar RTL Nieuws doet het niet slecht. Gemiddeld elke dag een kleine miljoen mensen die om half acht afstemmen op het Nieuws.

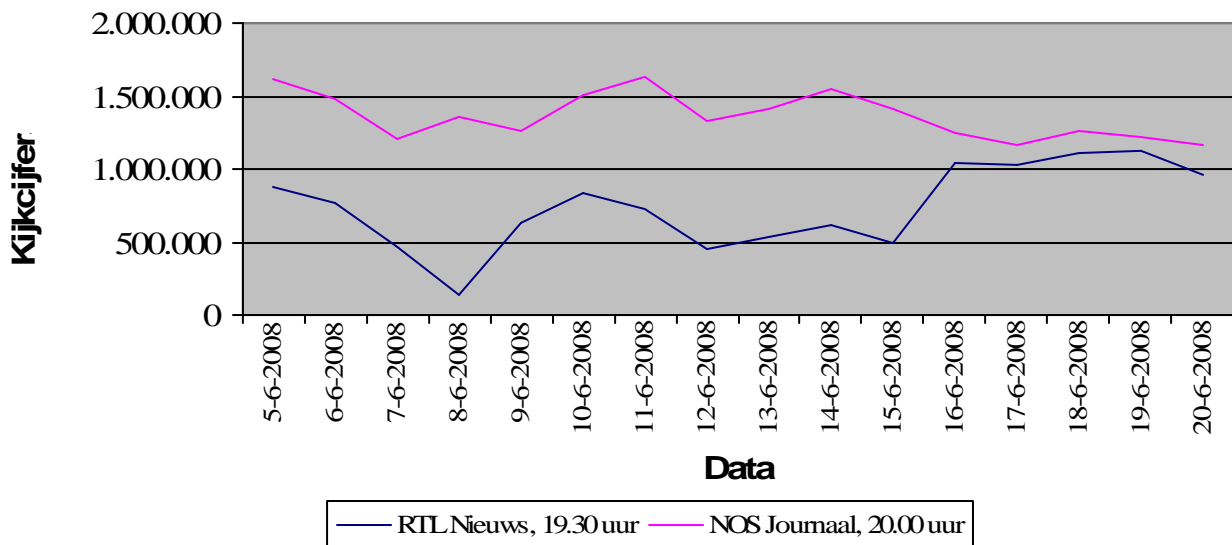
RTL Nieuws bestaat sinds 1989, moet sindsdien opboksen tegen het Journaal, dat al jaren het nieuws op televisie domineert. Maar ondertussen heeft RTL Nieuws haar plek toch veroverd, ze hebben door de jaren heen een imago opgebouwd. Nieuws van een commerciële zender, kan dat wel betrouwbaar zijn? Jazeker, ook een commerciële zender brengt onafhankelijk, betrouwbaar nieuws. Alleen dat imago krijgen, dat kost tijd. NOS Journaal en RTL Nieuws zijn directe concurrenten van elkaar.

Als je kijkt naar de plaats die RTL Nieuws heeft in de omroepwereld staat ze tussen NOS Journaal en Hart van Nederland in. NOS Journaal is publieke omroep, en Hart van Nederland staat aan het andere eind van het commerciële spectrum. RTL Nieuws brengt al meer binnenlands nieuws dan het Journaal en Hart van Nederland zit helemaal vol met binnenlands nieuws.

Laten we de directe concurrenten RTL Nieuws en NOS Journaal eens vergelijken qua kijkcijfers.

Kijkcijfers 05-06-2008 – 20-06-2008 (bron: www.kijkonderzoek.nl)

Datum	RTL Nieuws, 19.30 uur.	NOS Journaal, 20.00 uur.
Donderdag 05-06-2008	882.000	1.610.000
Vrijdag 06-06-2008	766.000	1.482.000
Zaterdag 07-06-2008	468.000	1.207.000
Zondag 08-06-2008	139.000	1.355.000
Maandag 09-06-2008	636.000	1.266.000
Dinsdag 10-06-2008	838.000	1.504.000
Woensdag 11-06-2008	723.000	1.635.000
Donderdag 12-06-2008	450.000	1.331.000
Vrijdag 13-06-2008	537.000	1.410.000
Zaterdag 14-06-2008	611.000	1.550.000
Zondag 15-06-2008	498.000	1.414.000
Maandag 16-06-2008	1.043.000	1.248.000
Dinsdag 17-06-2008	1.032.000	1.166.000
Woensdag 18-06-2008	1.115.000	1.262.000
Donderdag 19-06-2008	1.123.000	1.217.000
Vrijdag 20-06-2008	963.000	1.165.000

Zoals de cijfers in de periode 12 juni tot en met 20 juni laten zien, heeft het NOS Journaal structureel meer kijkers dan het RTL Nieuws. Het NOS Journaal zit in deze periode altijd boven de miljoen kijkers. RTL Nieuws haalt alleen de laatste paar dagen meer dan een miljoen kijkers. Het aantal kijkers voor RTL Nieuws fluctueert hevig. Vooral in de weekenden zijn er minder kijkers, met als absolute dieptepunt zondag 8 juni. Dit kan zijn, omdat het RTL Nieuws op zondag op een andere zender uitgezonden wordt. Misschien weten veel kijkers het nieuws dan niet te vinden. Het NOS Journaal is standaard op Nederland 1.

Verder moet niet uit het oog verloren worden dat het RTL Nieuws van 7 tot en met 14 juni concurrentie heeft van het Europees Kampioenschap voetbal. Om half acht is er nog een wedstrijd bezig. Het NOS Journaal valt precies tussen de eerste (18.00 uur) en tweede (20.45 uur) poulewedstrijd in.

Waarom in de grafiek de laatste dagen het RTL Nieuws de miljoen kijkers overstijgt? Een interessant gegeven, het kan te maken hebben met het feit dat de laatste groepswedstrijden van het EK allemaal om 20.45 uur aanvangen. Dan heeft het RTL Nieuws geen concurrentie van het voetbal.

Als we kijken naar de hoogste kijkcijfers in het jaar 2007 op www.kijkonderzoek.nl, zien we dat het RTL Nieuws een hoogtepunt heeft op 18-01-2007, welgeteld 1.976.000 kijkers stemmen af op RTL Nieuws. Ontzettend veel als we het vergelijken met de kijkcijfers in de tabel hierboven. Maar, op diezelfde dag heeft het NOS Journaal zelfs 3.012.000 kijkers. Wat was er aan de hand die dag, waarom keken er zoveel mensen naar televisienieuws? De zwaarste storm in vijf jaar is de oorzaak. Aan deze cijfers valt toch af te leiden dat veel mensen, als ze nieuws willen zien, toch sneller afstemmen op het NOS Journaal.

Absoluut en procentueel

Maar, RTL Nieuws maakt nieuws voor een doelgroep, dus de absolute kijkcijfers uit de tabel moeten nader worden bekeken. Hoeveel mensen uit de doelgroep kijken naar het Nieuws? Dan zien we dat de score ten opzichte van het NOS Journaal anders is.

Percentage kijkers binnen de totale doelgroep, de *boodschappers* (bron: www.kijkonderzoek.nl)

Datum	RTL Nieuws, 19.30 uur	NOS Journaal 20.00 uur
Maandag 16 juni	21,6 %	18,0 %
Dinsdag 17 juni	25,5 %	15,4 %
Woensdag 18 juni	20,8 %	18,0 %
Donderdag 19 juni	25,3 %	13,8 %
Vrijdag 20 juni	23,9 %	14,7 %
Zaterdag 21 juni	18,2 %	17,2 %
Zondag 22 juni	13,3 %	19,7 %

Wat zien we hierboven? Hoewel het NOS Journaal in absolute getallen hogere kijkcijfers haalt, blijkt dat het RTL Nieuws procentueel beter scoort in haar beoogde doelgroep, de *boodschappers*.

3.2 - Doelgroep

Het NOS Journaal pretendeert nieuws te maken voor iedereen. Dat moeten ze ook wel, ze zijn een nieuwsbrengend programma op de publieke omroep, betaald door belastinggeld van ons allemaal. Nieuws voor jong en oud, hoog- en laag opgeleid. NOS Journaal kan leunen op jarenlange historie.

Het RTL Nieuws heeft hier niets mee te maken. Het is nieuws op een commerciële zender. Hier gelden andere wetten. RTL Nieuws probeert zoveel mogelijk *boodschappers* te bereiken, ze maken nieuws voor een doelgroep. Hierdoor worden wel keuzes gemaakt. Keuzes van onderwerpen en invalshoeken. De commerciële RTL moet Nieuws hebben om zich te profileren als serieuze zender, maar toch wordt het nieuws wel afgerekend op de kijkcijfers. Kijkers kijken vaak al een leven lang naar het Journaal, waarom zouden ze dan overstappen naar het RTL Nieuws? Het kost tijd om de kijkers voor je te winnen. Dat duurt jaren. Jaren van betrouwbaar de kijker informeren en imago opbouwen. Nieuws brengen op een eigen manier, met durf en lef. RTL Nieuws is het brutale broertje van het NOS Journaal, of wil het in ieder geval zijn. De eigen koers is belangrijk, alleen zo krijg je kijkers. RTL Nieuws is minder voorzichtig dan het NOS Journaal. Ze durven sneller nieuws te brengen. Want waarom zou de kijker anders afstemmen op RTL, als ze een slap aftreksel krijgen van het grote NOS Journaal?

3.3 - Toekomst

Een leidende nieuwsbrenger, geen agendavolgend program. RTL moet zich profileren als een Nieuws dat veel doet aan eigen nieuws en onderzoek. De mensen moeten even willen kijken naar het nieuws, omdat ze weten dat er iets verrassends kan komen. Dat vereist op de redactie een scherpe houding, professionaliteit, goede onderlinge communicatie en investeren in de toekomst. Het brutale broertje, dat imago hebben ze ook wel, maar toch moeten ze daar sterker op profileren. Niet het standaard nieuws wat al de gehele dag herkauwd wordt, maar iets nieuws, iets eigens. De kijker moet haast worden gedwongen om te kijken.